Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 43 (4738).
22 ФЕВРАЛЬ 1982 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ПРАВДА» саҳифаларида

● Калеви Сорса Финляндия Бош министри лавозимига тайинланганлиги муносабати билан ўрток Н. А. Тихоновнинг унга йўллаган табриги эълон қилинган.

● Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси Войцех Ярузельский бошчилигидаги Польша Халқ Республикасининг партия-давлат делегацияси 1982 йил март ойининг бошларида расмий визит билан Совет Иттифоқига келади.

● «СССРнинг 60 йиллигини қаршилаб» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

● Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, чет эллардан олинган телеграммалар, спорт хабарлари эълон қилинган.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАМЛАКАТ КОММУНИСТЛАРИ, КОМСОМОЛЛАРИГА, БАРЧА МИЛЛАТ ВА ЭЛАТЛАРНИНГ МЕҲНАТКАШЛАРИГА МУРОЖААТ ҚИЛИБ, СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИНИ КПСС XXVI СЪЕЗДИНИНГ ТАРИХИЙ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА, МАМЛАКАТ ЭКОНОМИКАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА, УНИНГ МУДОФАА ҚОБИЛИЯТИНИ МУСТАҲКАМЛАШДА, СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЯТИНИ ЮКСАЛТИРИШДА ЯНГИДАН-ЯНГИ ЮТУҚЛАР БИЛАН КУТИБ ОЛИШГА ДАЪВАТ ЭТАДИ. МАРКАЗИЙ КОМИТЕТ СОВЕТ КИШИЛАРИ ЎЗ САФЛАРИНИ КОММУНИСТЛАР ЛЕНИНЧИ ПАРТИЯСИ ТЕВАРАГИДА ЯНА ҲАМ МАҲКАМРОҚ ЖИПСЛАШТИРАДИЛАР, ЯНАДА КЎПРОҚ ТАШАББУС ВА ИЖОДКОРЛИК, МАМЛАКАТИМИЗДА КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИ ВА БУТУН ДУНЁДА ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН КУРАШДА ФИДОКОРЛИК ВА САБОТ-МАТОНАТ, ОНГЛИ ИНТИЗОМ НАМУНАЛАРИНИ КЎРСАТАДИЛАР, ДЕБ ИШОНЧ БИЛДИРАДИ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида

БУНДАН 60 йил мукаддам — 1922 йилнинг 30 декабрида мамлакатимиз халқларининг хохиш-иродаси билан ишчи ва деҳқонларнинг дунёда биринчи ягона кўп миллатли иттифоқ давлати — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилди.

СССРнинг олтмиш йиллиги — совет халқи ҳаётидаги шонли воқеа, КПСС ленинча миллий сиёсати тантанасининг, социализм тарихий ютуқларининг далилидир. Мана шу шонли йилликда Совет Иттифоқи бутун дунё кўз ўнгида биргаликда коммунизм барпо этаётган тенг ҳуқуқли республикаларнинг аҳил оиласи сифатида намоён бўлмоқда. Жамиятимизнинг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги метиндек мустаҳкамдир. Совет халқининг жонажон Коммунистик партия, улуғ Ленин ишининг содиқ давомчиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги партия Марказий Комитети теварагидаги жипслиги бузилмасдир.

Совет кишилари ўзларининг улкан байрамларини коммунистик бунёдкорликнинг КПСС XXVI съезди ишлаб чиққан режаларини астойдил, ижодий меҳнат билан амалга ошира бориб, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятлар билан кутиб олмоқдалар. Партия билан халқ съезд қарорларига амал қилиб, уруш хавфини бартараф этиш ва Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш учун сабот-матонат билан кураш олиб бормоқда.

ССР Иттифоқининг бунёдга келиши — Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг натижасидир. Октябрь ижтимоий ва миллий зулм кишанларини парчалаб, мамлакатимизнинг барча халқларини мустақил тарихий ижод сари отлантирди. Ишчилар синфи ҳокимияти ўрнатилганлиги, ишлаб чиқариш воситалари ижтимоий мулкка айлантирилганлиги барча миллатлар ва элатларнинг эркин ривожланиши, уларнинг қалин бирлиги ва дўстлигининг мустаҳкам пойдеворини яратди.

Россия ишчилар синфи интернационал жипслашувининг етакчи кучи бўлиб майдонга чиқди. Россия ишчилар синфи самодержавие ва капитализмга қарши ўз революцион курашининг чексиз қаҳрамонлиги, Гражданлар уруши фронтларидаги мардлиги ва матонати, фидокорона меҳнати, изчил интернационализми билан барча миллатлар меҳнаткашларининг таҳсини ва ишончини қозонди. В. И. Ленин башорат қилганидек ишчилар синфи меҳнаткашлар оммасини совет тузумига олиб келди. Совет ташкилоти ғояси Россиядаги барча халқлар меҳнаткашлар оммасига яқин, оддий ва улар ҳаётининг ғоят хилма-хил шароитларига татбиқ этса бўладиган ғоя эди.

Ягона иттифоқ давлатини ташкил этишда РСФСР ҳал қилувчи роль ўйнади. Барча совет республикалари ихтиёрий равишда РСФСР теварагига жипслашдилар. Биринчи кўп миллатли Совет давлати РСФСР ССР Иттифоқининг тимсоли бўлди. Рус халқи қийинчиликлар ва маҳрумликларга қарамай мамлакатдаги бошқа халқларнинг революцион ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишда уларга беғараз ёрдам кўрсатди, собиқ миллий чекка ўлкаларнинг қолоқлигига барҳам беришга бебаҳо ҳисса қўшди.

СССРнинг ташкил этилганлиги — ўз составига кўра кўп миллатли, идеологияси ва сиёсатига, ташкилий тузилишига, фаолият принципларига кўра чуқур интернационалистик бўлган большевиклар ленинча партиясининг ғоят буюк хизматидир. Партия ишчилар синфининг, ғоят кенг омманинг туб манфаатларини тинимсиз ҳимоя қилиши, коммунизм идеалларига содиқлиги, барча халқларнинг миллий манфаатлари ва ҳис-туйғуларига ғоят зўр эътибор бериши, буржуа миллатчилиги, шовинизм ва миллий нигилизмнинг ҳар қандай кўринишларига муросасизлиги билан мамлакат барча миллатлар ва элатлари меҳнаткашларининг йўлбошчиси бўлишдек юксак ҳуқуқни қўлга киритди. Партия олиб борган изчил назарий, сиёсий ва ташкилотчилик ишлари билан ана шу меҳнаткашларда бирлашишга бўлган азму қарорни камол топтирди, уларнинг иродаси ва кучларини муштарак мақсадга эришишга — социализм ва коммунизм қурилишига сафарбар этди. Партия ўзининг тинимсиз меҳнатини, коммунистларнинг истеъдоди ва қалб ҳароратини, кадрларнинг билими ва ташкилотчилик маҳоратини мамлакат халқларини социал ва миллий озод қилиш, уларнинг экономикаси ва маданиятини юксалтириш ишига бағишлади.

ССР Иттифоқининг барпо этилиши — Владимир Ильич Ленин ғояларининг, миллий сиёсат ленинча принципларининг мужассам тимсолидир. В. И. Ленин янги даврни илмий таҳлил қилиш асосида К. Маркс билан Ф. Энгельснинг миллий масала хусусидаги фикрларини ижодий, ҳар томонлама ривожлантирди. В. И. Ленин пролетариатнинг сиёсий ҳокимиятни курашиб қўлга киритиш учун, эксплуатациядан холи бўлган янги жамиятни барпо этиш учун олиб борадиган синфий курашини миллий масалани ҳал этишнинг бош йўли деб билди. Ленин социалистик қурилиш вазифаларини ҳал этиш, Ватанни империализм тажовузларидан ҳимоя қилиш учун Совет республикаларининг ғоят чамбарчас иттифоқи бўлиши зарурлигини чуқур асослаб берди. Ленин миллатлар ўртасидаги тўла ўзаро ишончни, ихтиёрий иноқликни, ўзаро муносабатлардаги тенгсизликнинг ҳар қандай формаларига йўл қўймасликни шу иттифоқ мустаҳкамлигининг гарови, деб ҳисоблади. Эътиқодли интернационалист Ленин барча меҳнаткашларни революцион жипслаштириш учун, миллий проблемаларни ҳал этишдаги ҳар қандай оғмачиликларга қарши изчил ва муросасиз кураш олиб борди. Лениннинг сиёсий ва ташкилотчилик даҳоси, унинг баҳодирона ишлари коммунистлар жанговар ташкилотининг кучини, пролетариатнинг революцион ғайрат-шижоатини ҳамда халқларнинг миллий тенгликка ва эркинликка бўлган енгилмас интилишини яхлит қилиб бирлаштирди. Ленин ишлаб чиққан ғоялар амалга оширилди.

Миллатлар ва элатларни ҳар томонлама ривожлантириш учун ғоят қисқа муддатларда шу қадар кўп ишлар қилган, барча халқларимизнинг социалистик Ватани — СССР каби давлат тарихда ҳеч қачон бўлган эмас. Халқларимизнинг бирлиги индустрлаштириш, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш ва маданий революция даврида, социализм қурилиши учун курашда чиниқиб, мустаҳкамланди. Улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларида қардош халқлар елкама-елка туриб Ватан ҳимоясига отландилар, оммавий қаҳрамонлик ва ғалабага бўлган букилмас иродани намойиш этдилар, фашист босқинчиларни тор-мор қилдилар, жаҳон халқларини асоратдан ва қирилиб кетишдан омон сақлаб қолдилар. Хўжаликни урушдан кейин тиклаш умумхалқнинг унутилмас жасорати бўлиб қолди.

Советлар мамлакатининг халқлари ягона иттифоққа жипслашиш ўзларининг кучини кўпайтиришга, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришга ўз тажрибаларида амин бўлдилар. Асрий қолоқликка маҳкум этилган собиқ миллий чекка ўлкаларнинг халқлари мамлакат барча миллатларига мансуб меҳнаткашлар билан ягона сафда капитализмни четлаб ўтиб, социалистик келажак сари дадил одим ташлаганликлари ва социал-тараққиёт чўққиларига эришганликлари билан фахрланишга ҳақлимиз. Янги, адолатли дунё учун биргаликда олиб борилган курашда меҳнат аҳлининг буюк қардошлиги, ягона оила туйғуси вужудга келди, омма бунёдкорлик ижодининг битмас-туганмас манбалари — халқлар ленинча бузилмас дўстлиги таркиб топди.

Ўтган 60 йил Совет Иттифоқини жадал социал-иқтисодий ривожлантириш билан нишонланди. Шу давр ичида миллий даромад бир неча баравар ошди. СССРнинг жаҳон саноат ишлаб чиқаришидаги улуши 1922 йилдаги бир процентдан ҳозир йигирма процентга қадар кўпайди.

Барча Совет республикаларининг экономикаси халқларнинг аҳил оиласида муттасил ўсиб бормоқда. Замонавий саноат, қишлоқ хўжалиги, илм-фан, маданиятнинг чинакам равнақ топганлиги — бугунги кунда ана шу республикаларнинг ҳар бирига хос хусусиятлардир. Айни вақтда улар ўзининг бекиёс қиёфасига, ўзига хос миллий хусусиятларга эгадир.

Ривожланган социалистик жамият барпо этилганлиги Коммунистик партия раҳбарлигида ССР Иттифоқига жипслашган халқлар революцион ўзгартирувчилик фаолиятининг самараси бўлди. Мамлакатда етук социалистик ижтимоий муносабатлар қарор топди, Совет республикаларининг иқтисодий ривожланиш даражасини тенглаштириш вазифаси асосан ҳал этилди. Барча миллатлар ва элатларнинг юридик жиҳатдан ва амалдаги тенглиги таъминланди. Кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи вужудга келди. Бу бирлик совет кишилари тарихий тақдирининг яхлитлигига, моддий, шунингдек, маънавий жиҳатдан рўй берган чуқур объектив ўзгаришларга, ишчилар синфи, деҳқонлар ва зиёлиларнинг мустаҳкам иттифоқига асосланади. Бу бирлик хўжалик ҳаёти ва бутун ижтимоий ҳаёт тобора кўпроқ интернационаллашиб бораётганлигининг, мамлакатимизда социалистик миллатлар ривожланаётганлигининг натижасидир. Социалистик миллатлар ўртасида чинакам ҳуқуқий тенглик, қардошларча ўзаро ёрдам ва ҳамкорлик, ҳурмат ва ўзаро ишонч муносабатлари қарор топди.

Ватанимиз социал-иқтисодий тараққиётнинг янги марраларига чиқиб олганлиги партия билан халққа коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш, меҳнаткашлар фаровонлиги ва маданиятини янада ошириш, социал-синфий ва миллий муносабатларни ривожлантириш, социалистик давлатчилик ва демократияни такомиллаштириш, янги инсонни тарбиялаш соҳасида кўлами ва мураккаблиги тобора ортиб бораётган вазифаларни амалга ошириш имконини беради. КПСС XXVI съездида шу вазифаларни ҳал этишнинг кенг программаси ўртага қўйилди.

Етук социалистик жамиятда СССР халқлари қардошларча дўстлигининг моддий негизи — яхлит халқ хўжалик комплекси — муваффақиятли ривожланмоқда. Совет Иттифоқи — қишлоқ хўжалиги юксак даражада механизациялаштирилган, илғор фан ва маданиятга эга бўлган қудратли индустриал давлатдир.

Ҳар бир республиканинг экономикаси ижтимоий меҳнат тақсимотида муҳим ўринни эгаллаб турибди, мамлакатнинг миллий бойлигига тобора кўпроқ салмоқли ҳисса қўшмоқда. Кўп миллатли ишлаб чиқариш коллективлари, илмий ва ижодий коллективлар ҳамма жойда таркиб топиб, муваффақият билан меҳнат қилмоқдалар. Бу — бизнинг кунларимиздаги ажойиб социал ва ижтимоий-сиёсий ҳодисадир.

Сибирь, Узоқ Шарқ ва Шимол районларининг, БАМ зонасининг ёқилғи-энергетика ва хом ашё бойликларини ўзлаштириш, Ноқоратупроқ зонани ривожлантириш каби улкан умумиттифоқ халқ хўжалик вазифаларини ҳал этиш барча Совет республикаларини янада юксалтиришга талай даражада ёрдам беради. Бунинг учун барча республикалар меҳнаткашларининг биргаликдаги куч-ғайрати, шу республикаларнинг моддий ва меҳнат ресурсларини актив равишда сафарбар этиш зарур.

XXVI съездда қайд этилганидек, партиянинг йўли ҳар бир республиканинг моддий ва маънавий потенциалини кўпайтиришни ва шу билан бирга ундан бутун мамлакатни уйғун ривожлантириш учун энг кўп даражада фойдаланишни кўзда тутади. Партия буни совет жамиятини тараққий эттиришнинг, СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашнинг, меҳнаткашлар фаровонлигини оширишнинг зарур шарти, деб билади. Марказий планлаштириш иттифоқдош ва автоном республикаларнинг, автоном областлар ва округларнинг кенг ташаббускорлиги билан бирга совет экономикасини балансланган ҳолда ва самарали ривожлантиришни таъминлаш имконини беради. Барча иқтисодий ва социал вазифаларни биринчи навбатда умумдавлат позицияларида туриб ҳал этиш, маҳаллийчилик ва маҳкамачиликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши курашиш—ишга чинакам партиявий, интернационалистик ёндашувнинг энг муҳим талабидир.

Ҳозирги шароитларда совет жамиятидаги барча синфлар ва социал группаларнинг бир бири билан яқинлашуви давом этмоқда, бу яқинлашув етук социализм тарихий доирасида жамиятнинг энг муҳим ва асосан синфий структураси қарор топишига олиб келади. Ишчилар синфи шу жараённинг ҳал қилувчи кучи, унинг «социал ақл-идроки ва социал юраги» (К. Маркс) бўлиб қолмоқда. Ишчилар синфи ўзининг иқтисодий мавқеи, ўз идеологияси, психологияси ва ахлоқи жиҳатидан меҳнаткашлар интернационал бирдамлиги ҳамда қардошлигининг энг изчил ифодачиси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Кўп миллатли ишчилар синфимизнинг ғоявий етуклиги, социал активлиги, умумий маданияти ва профессионал маҳорати, ҳозирги сиёсатнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишда унинг роли доимо ошиб бориши учун КПСС барча зарур ишларни қилмоқда.

70-йилларда совет ишчилар синфининг барча миллий отрядлари, хусусан аҳоли структурасида унинг салмоғи Умумиттифоқ даражасидан пастроқ бўлган республикаларда ишчилар синфи миллий отрядлари ўсди. Партия туб миллатга мансуб малакали ишчи кадрлари тайёрлашга бундан буён ҳам доимо эътибор бераверади. Буларнинг ҳаммаси ишчилар синфининг жамиятни ривожлантиришга ўтказадиган таъсирини кенгайтиришга ёрдам беради, барча синфлар ва группалар, миллатлар ва элатлар бирлигининг социал негизини мустаҳкамлайди.

Совет республикалари колхозчи деҳқонларининг социал қиёфасидаги, маданиятидаги, турмуш шароитларидаги ғоят чуқур ўзгаришлар ленинча миллий сиёсат амалга оширилиши билан узвий боғлангандир. Озиқ-овқат проблемасини ҳал этиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини ҳар томонлама ривожлантириш эндиликда ғоят муҳим хўжалик ва сиёсий вазифадир. Шу вазифаларни бажариш қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлашни, агросаноат интеграциясини ривожлантиришни, кадрлар тайёрлаш ва уларни иш жойларида муқим бўлиб қолишини яхшилашни, аҳолининг меҳнат ва турмуш шароитларини такомиллаштиришни тақозо этади.

СССР жаҳон фани, техникаси ва маданиятида олдинги марраларни эгаллаб турибдики, бунда кўп миллатли совет зиёлиларининг хизмати ғоят каттадир. Ҳар бир республикада инженер-техник, илмий зиёлилар, санъаткор зиёлиларнинг, ўқитувчилар ва врачларнинг катта-катта отрядлари таркиб топди ва ҳамон ўсиб бормоқда. Мутахассислар тайёрлашни планлаштириш системаси ва сифатини бундан буён ҳам такомиллаштириш, мутахассисларни тақсимлаш чоғида республикаларнинг ва умуман ССР Иттифоқининг реал эҳтиёжларини аниқроқ ҳисобга олиш, коммунистик қурилиш манфаатлари йўлида уларнинг ижодий потенциалидан тўлиқроқ фойдаланиш муҳимдир.

Ривожланган социалистик жамиятда КПСС билан Совет давлати социал сиёсатининг умумхалқ характери тобора яққол намоён бўлади. Бу сиёсат меҳнаткашларнинг фаровонлигини, маълумоти ва маданиятини ошириш, уларнинг меҳнат ва дам олиш шароитларини яхшилаш, уй-жой қурилишини ривожлантириш, социал таъминот, медицина ва маиший хизмат системасини такомиллаштириш, атроф муҳитни муҳофаза қилиш сингари барча миллат ва элатлар учун жуда зарур бўлган масалаларни ҳал этишга қаратилади. Етмишинчи йилларда халқ турмуш даражасини юксалтиришнинг мамлакат бутун тарихи мобайнидаги энг кенг программаси амалга оширилди. Бу мақсад учун шундан аввалги ўн йил мобайнида сарфланганидан қарийб икки баравар кўп маблағ ажратилди. Натижада аҳоли жон бошига реал даромадлар сал кам бир ярим баравар кўпайди. Социал-иқтисодий тараққиётда, одамлар моддий ва маданий турмуш даражасини оширишда социализм эришган натижалар — бутун бир даврдир.

Айни вақтда партия ҳал этилмаган муаммоларни, мавжуд қийинчиликлар ва камчиликларни кўриб турибди. КПСС коммунистларни, барча меҳнаткашларни мана шу қийинчилик ва камчиликларни тугатишга сафарбар қилмоқда. Совет кишилари КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленумида Л. И. Брежнев айтган қуйидаги сўзларни жанговар партиявий наказ деб қабул қилдилар. «Яхшироқ ишлаш керак. Планларни яхшироқ тузиш ва уларни яхшироқ бажариш лозим. Ишлаб чиқаришни яхшироқ ташкил этиш ва яхшироқ ишлаб чиқариш зарур. Хуллас, самаралироқ ишлаш керак».

Партия моддий ва маънавий неъматларни истеъмол қилиш умуман кўпайиши билан бирга ўтмишдан мерос бўлиб қолган социал группалар ва регионлар, шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги тафовутлар муттасил бартараф этилишига, оила социалистик тақсимот принципларига изчиллик билан риоя этилишига, бу принципларнинг бузилишига йўл қўймасликка интилмоқда.

Коллективчилик ва ўртоқлик муҳити, барча миллат ва элатларнинг жипслиги, дўстлиги, жамиятнинг маънавий соғломлиги, чинакам демократизм ва социал оптимизм, социалистик ахлоқдан чекиниш ҳолларига нисбатан муросасизларча муносабатда бўлиш — совет турмуш тарзининг энг муҳим қирраларидир. Мамлакатимизда мустаҳкам қарор топган миллатлараро муносабатларнинг юксак инсонпарварлиги капиталистик мамлакатлардаги миллий зиддиятлар кескинлашган, уларда миллатчилик, шовинизм ва ирқчилик авж олган бир шароитда айниқса яққол намоён бўлмоқда.

Капитал мамлакатларининг ҳукмрон доиралари «инсон ҳуқуқлари» тўғрисида риёкорларча сафсата сотишларига қарамай, бу мамлакатлардаги майда миллатлар, ажнабий ишчилар шафқатсиз эксплуатация қилинаётганлиги ва камситилаётганлиги бутун дунёга маълум. АҚШда, Шимолий Ирландияда, ЖАРда ва бошқа мамлакатларда гражданлик, миллий ҳуқуқлар учун курашувчилар аёвсиз репрессия ва таъқибларга дучор этилмоқдалар. Капитализм ўзи вужудга келтирган миллий масалани ҳал этишга қодир эмаслигини ҳар бир холис киши кўриб турибди.

СССРнинг ташкил этилиши, халқлар ўртасида дўстлик, ишонч, ўзаро ёрдам муносабатлари ўрнатилиши Улуғ Октябрь туфайли вужудга келган жамиятнинг маънавий ривожини улкан даражада жадаллаштириб юборди. Социализм чинакам тарихий аҳамиятга молик вазифани ҳал этишга: меҳнат аҳлининг кўп миллионли оммасини маданият ютуқлари билан қуроллантиришга, ижтимоий аҳволи ва миллатидан қатъи назар, ҳар бир киши учун жамики билим манбаларини очиб қўйишга муваффақ бўлди. Мамлакатда истеъдод ва талантнинг намоён бўлиши, барча миллат ва элатлар маданиятининг равнақ топиши учун, омманинг фан ва санъат соҳасидаги ижодий фаолияти учун кенг имкониятлар яратилди.

Етук социализмнинг саховатли заминида ўсиб ва мустаҳкамланиб бораётган совет халқининг интернационал маданияти барча меҳнаткашларга хизмат қилмоқда, уларнинг муштарак идеалларини ифода этмоқда. Бу маданият миллий маданиятларнинг ютуқлари ва ўзига хос анъаналаридаги жамики муштарак аҳамиятга молик фазилатларни ўзига сингдириб олмоқда. Мазмунан социалистик, миллий шаклларига кўра хилма-хил, руҳи ва характери жиҳатидан интернационал совет маданияти Совет Иттифоқидаги миллат ва элатларни ғоявий-маънавий жиҳатдан жипслаштирувчи буюк куч бўлиб қолди.

Кўп миллатли совет адабиёти СССР халқларининг ўнлаб тилларида нашр этилмоқда, шу халқларнинг кўплари Октябрга қадар ўз ёзувига эга эмас эди. Совет кишилари миллатлараро алоқа тили деб ихтиёрий равишда қабул қилган рус тили совет халқининг социал-сиёсий ва ғоявий бирлигини мустаҳкамлашнинг, миллий маданиятларни ривожлантириш ва ўзаро бойитишнинг муҳим омили бўлиб қолди. Бу тил барча халқларимизнинг жаҳон цивилизацияси маънавий бойликларидан бемалол баҳраманд бўлишларига йўл очди. Ҳар бир совет граждани, Ленин ибораси билан айтганда улуғ рус тилини ўрганиш имкониятига эгадир. Ҳозир мамлакат аҳолисининг 82 проценти шу тилни яхшигина эгаллаб олган.

КПСС совет маданиятини ривожлантириш тўғрисида, қардош республикаларнинг бой маданий меросидан кенг фойдаланиш ҳақида ғамхўрлик қилар экан, кўп миллатли ижодкор зиёлиларни партиявийлик ва халқчиллик руҳи билан суғорилган, Ватанимизнинг ҳозирги куни ва келажагига муносиб асарлар яратишга руҳлантирмоқда.

Ривожланган социализм мамлакатдаги барча миллат ва элатлар равнақ топиши ва ўзаро яқинлашишининг социалистик демократияни чуқурлаштириш билан ўзаро алоқадорлигини яққол намойиш этмоқда. СССРнинг янги Конституцияси қабул этилиши совет жамиятининг ривожидаги тарихий марра бўлди, Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтганидек бутун совет халқи бу Конституциянинг ҳақиқий ижодкори бўлди. Конституция умумхалқ муҳокамасига қўйилганлиги ва якдиллик билан маъқулланганлиги СССР халқларининг ўз давлат иттифоқини ардоқлаб сақлаш ва мустаҳкамлаш муддаосини яна бир бор кўрсатди.

Миллатларнинг муттасил ўзаро яқинлашиб бораётганлигини акс эттирувчи СССР Конституцияси кўп миллатли давлатнинг иттифоқчилик негизларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади, социалистик федерализм билан демократик централизмни узвий равишда бирга қўшади. Буни партия маҳаллийчилик ва миллий маҳдудлик кўринишларидан ҳам, шунингдек миллатлар ва элатлар ўзига хос манфаатларига менсимай қараш ҳолларидан ҳам омон асрайдиган пухта тўсиқ деб билади.

СССР Конституциясида, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Конституцияларида совет жамияти иқтисодий, социал ва маънавий турмушида содир бўлган энг муҳим ўзгаришлар, давлатимизнинг чуқур демократизми ўзининг мужассам ифодасини топди. Бу Конституцияларда барча миллат ва элатлар учун муштарак бўлган социалистик турмуш укладининг туб негизлари мустаҳкамланди, республикалар суверен ҳуқуқларининг гарантиялари кучайтирилди, умумхалқ вазифаларини ҳал этишда уларнинг роли оширилди.

СССРнинг тажрибаси шуни исботладики: социалистик демократия нақадар кенг ривожланиб бораверса, мамлакатнинг турмуши демократлироқ бўлаверса, барча миллат ва элат меҳнаткашларининг ўзаро ихтиёрий иноқлашуви шу қадар кучаяверади. Миллатларнинг тенг ҳуқуқлилигини расмий равишдагина эълон қилувчи буржуа демократиясидан фарқли ўлароқ, социалистик демократия меҳнаткашларнинг социал ва миллий манфаатлари ҳамда ҳуқуқларини пухта равишда ҳимоя қилмоқда. У ҳар бир кишига давлат ва жамият ишларини идора қилишда тобора кенг ва бевосита қатнашиш учун реал имкониятлар яратмоқда. Бу —совет сиёсий системасини янада ривожлантиришнинг бош йўналишидир.

Социализм шароитида халқнинг тўла ишончга сазовор бўлган кучли, обрў-эътиборли давлат ҳокимиятисиз демократияни тасаввур қилиб бўлмайди. Совет давлати —меҳнаткашларнинг ўзи ўрнатган ва амалга оширадиган, уларнинг туб манфаатларини ифодалайдиган ва ҳимоя қиладиган ҳокимиятдир. Давлат, партия ташкилотлари системаси, касаба союзлари ва комсомол, халқ контроли органлари орқали, меҳнат коллективлари, оммавий ахборот воситалари, умумхалқ муҳокамалари ва сайлов кампаниялари орқали совет жамиятидаги барча синфлар ва социал группаларнинг, миллатлар ва элатларнинг талаб ҳамда эҳтиёжлари эътиборга олинади ва амалда рўёбга чиқарилади.

Энг оммавий, тўла ҳокимиятга эга бўлган давлат органлари —халқ депутатлари Советлари барча миллат ва элатлар сиёсий турмуши муштараклигининг, улар мустаҳкам бирлигининг ёрқин ифодаси бўлиб қолди. Халқ сайлаб қўйган 2,3 миллион депутат, коммунистлар билан партиясизлар, 100 дан ортиқ миллат намояндалари Советларда сиёсий, социал-иқтисодий ва маданий қурилишнинг муҳим масалаларини умумдавлат позицияларида туриб ҳал этмоқдалар, социалистик интернационализмнинг чинакам мактабини ўтмоқдалар.

ССР Иттифоқи—совет миллатлари ва элатларини бир давлатга бирлаштиришнинг, социалистик давлатчилик аста-секин ўсиб, коммунистик ижтимоий ўз-ўзини бошқаришга ўтишнинг бутун тарихий даври деб мўлжалланган жўшқин ва самарали форма эканлигига турмушнинг ўзи ишонтирмоқда.

Ривожланган социализм шароитида СССР миллатлари ва элатларини ривожлантиришда, уларнинг қардошларча иттифоқини мустаҳкамлашда КПССнинг раҳбарлик, йўналтирувчилик ва ташкил этувчилик фаолияти муттасил ўсиб бормоқда. Миллий муносабатларга марксча-ленинча принциплар асосида тўғри партиявий раҳбарлик қилиш —кўп миллатли жамият тараққиётининг зарур шартидир. Партия, КПСС Марказий Комитети, ўртоқ Л. И. Брежнев СССР халқларининг бузилмас дўстлиги ва бирлигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқдалар, Лениннинг миллий масалага доир таълимотини ижодий равишда ривожлантирмоқдалар.

Коммунистлар, В. И. Ленин айтганидек, миллатларни чин демократик, чин интернационалистик негизда тадрижий равишда, тобора тўла-тўкис яқинлаштириш тарафдорлари бўлиб келдилар ва шундай бўлиб қоладилар. Синфсиз жамиятнинг қарор топиши марксизм-ленинизм фани кашф этган мана шу қонуниятли жараённинг янада ривожланишида муҳим давр бўлади. Мазкур объектив жараённи сунъий равишда жадаллаштиришга ёки бу жараёнга тўсқинлик қилишга интилишдан кўра ҳам коммунистик идеологияга ёт ҳеч бир нарса йўқ. Вазифа халқларнинг ихтиёрийлиги, тенглиги ва қардошларча ҳамкорлиги асосида шу жараённинг табиий равишда ривожланишига имконият яратиб беришдан иборат.

Ҳар бир миллат ва элат ҳамма эҳтиёжларини синчиклаб эътиборга олиш, шу манфаатларни умуман совет халқининг манфаатлари билан узвий равишда бирга қўшиш, меҳнаткашларнинг куч-ғайратларини жамият тараққиётининг актуал вазифаларини ҳал этишга бирлаштириш —мана шуларнинг ҳаммаси КПССнинг диққат марказида турибди.

Бизнинг давлатимиздек катта, кўп миллатли давлатнинг ривожи туфайли миллий муносабатлар соҳасида доимо вужудга келиб турадиган янги жараёнлар ва проблемалар партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, хўжалик органларининг фаолиятида ўз вақтида, тўла-тўкис акс этишини партия сезгирлик билан кузатиб турибди. Раҳбарликнинг илмий принципларига, ишнинг ленинча услубига, ленинча кадрлар сиёсатига оғишмай риоя этиш шу вазифани амалга оширишнинг тўғри воситасидир.

Совет республикалари аҳолисининг состави кўп миллатлидир. Барча миллатлар партия ва давлат органларида ўзларининг муносиб вакилларига эга бўлишлари муҳимдир, бунда инсоннинг ишчанлик ва ғоявий-маънавий фазилатлари қаттиқ эътиборга олиниши лозим. Кейинги йилларда бир қанча республикаларда туб миллатдан бошқа миллат гражданларининг сони анча кўпайди, тил, маданият ва турмуш соҳасида уларнинг ўзига хос эҳтиёжлари бор. Партия комитетлари шу проблемалар билан чуқурроқ шуғулланишлари, уларни ҳал этиш йўлларини ўз вақтида таклиф қилишлари лозим.

«Мамлакатимизда миллий ҳис-туйғулар, ҳар бир кишининг миллий қадр-қиммати ҳурмат қилинади,—деб уқтирилади XXVI съездда КПСС Марказий Комитети номидан қилинган Ҳисобот докладида. —КПСС социализм табиатига ёт бўлган шовинизм ёки миллатчилик кўринишларига қарши, айтайлик, антисемитизм ёки сионизм каби ҳар қандай миллатчилик оғмачиликларига қарши ҳамма вақт курашиб келди ва қатъий курашажак». Партия ўзининг бутун фаолияти билан, аниқ мақсадни кўзловчи идеология иши билан меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида, ягона улуғ Совет Ватанига мансубликдан иборат фахрланиш туйғуси руҳида тарбиялаб келмоқда.

Интернационалист бўлиш, деб таъкидлаган эди Ленин,—«Фақат ўз миллатинг тўғрисидагина ўйлаш керак **эмас**, балки барча миллатларнинг манфаатларини **ўз миллатингдан** юқорироқ қўймоқ керак», демакдир. Ленин тор майда миллатчиликка, маҳдудликка, яккаланишга қарши курашиш керак, деб таълим берган эди. Ленин васиятларига садоқатли партия меҳнаткашларни ҳар қандай миллий муаммоларга синфий позицияларда туриб ёндашиш маҳорати руҳида тарбияламоқда. Партия интернационал бурчни бажо келтириш амалда ҳозир аввало, ҳамманинг фаровонлиги, иш самарадорлиги ва сифатини бутун чоралар билан ошириш, ижтимоий вазифаларни ҳал этишда, ССР Иттифоқининг, жаҳон социалистик ҳамдўстлигининг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашда актив қатнашиш учун ташаббускорлик билан ҳалол, ижодий меҳнат қилишни билдиришини ҳар бир киши равшан тушуниб олишига ҳаракат қилмоқда.

СССРнинг ташкил топиши ва муваффақиятли ривожланиши беқиёс халқаро аҳамиятга эга бўлиб, илғор инсониятнинг халқлар тенг ҳуқуқлилиги ва дўстлиги учун, дунёни революцион янгилаш учун асрий курашида муҳим тарихий марра бошланганидан дарак берди.

(Давоми иккинчи бетда)

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида

(Боши биринчи бетда).

Лениннинг янги ижтимоий тузум капиталистик дунё учун характерли бўлган камситиш, ҳукмронлик ва бўйсундиришдан халос бўлган мутлақо бошқача халқаро муносабатларни юзага келтиради, деган башоратини турмуш тасдиқлади. Қардош социалистик мамлакатлар мана шундай муносабат намунасини кўрсатмоқдалар.

Социалистик ҳамдўстликда социализм табиатига хос бўлган давлатлараро муносабатлар ўзининг ғоят тўла ифодасини топди. Социалистик ҳамдўстлик туб манфаатлар ва мақсадларнинг муштараклиги, марксизм-ленинизм идеологиясининг муштараклиги билан жипслашган, ўртоқларча бирдамлик ва ҳамжиҳатлик, ҳар томонлама ҳамкорлик алоқалари орқали мустаҳкам бирлашган суверен, тенг ҳуқуқли давлатлар халқаро муносабатларининг янги, социалистик типи тимсолидир.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг коммунистик ва ишчи партиялари шу мамлакатларнинг жон-тани, раҳбар ва йўналтирувчи кучидир. Марксизм-ленинизм, социалистик интернационализм принципларига садоқат, қардош партияларнинг барча соҳалардаги мустаҳкам, баҳамжиҳат ҳаракати социлистик давлатларнинг муштарак ва миллий манфаатларини бир-бирига тўғри қўшиш, ривожланиш чоғида вужудга келадиган зиддиятлар ва қийинчиликларни муваффақиятли бартараф этиш, ҳар бир мамлакатнинг ва бутун социалистик ҳамдўстликнинг дадил олға силжиши имконини беришига тажриба ишонч ҳосил қилдирмоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Варшава Шартномаси ташкилоти бунга пухта равишда хизмат қилмоқда.

Социалистик мамлакатлар янги жамият қурилишида шак-шубҳасиз муваффақиятларга эришдилар. Шу билан бирга Лениннинг социализмга бориш йўли мураккаб бўлади, деган фикрини жаҳон социализмининг интернационал тажрибаси тасдиқлади. Янги тузум империализмнинг доимий иқтисодий, сиёсий, ҳарбий ва идеологик тазйиқи вазиятида ривожланаётганлиги билан ҳисоблашмасдан бўлмайди. Империализмнинг қўпорувчилик фаолияти ёнига ички сиёсатдаги хатолар ва янглишишлар ҳам қўшилган жойларда социализмга қарши ёт кучларнинг активлашиши учун замин вужудга келади. Омма билан алоқани мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, пухта ўйлаб, реалистик сиёсат ўтказиш, меҳнаткашларни интернационализм руҳида тарбиялаш, социализм душманларига ўз вақтида ва кескин зарба бериш, қардош давлатлар билан бирдамликни мустаҳкамлаш ўз мамлакатини идора қилаётган коммунистик партия учун нақадар муҳимлигини тажриба кўрсатиб турибди.

Жаҳон социалистик ҳамдўстлиги узлуксиз ривожланмоқда. Қардош мамлакатларнинг ўзаро яқинлашиш жараёни давом этмоқда. Бу жараён уларнинг миллий-тарихий хусусиятларига мувофиқ содир бўлмоқда, бу эса, шу мамлакатлардаги ижтимоий турмуш формаларининг хилма-хиллигида ўз ифодасини топмоқда. Халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашда уларнинг баҳамжиҳат ҳаракат қилиши тобора мустаҳкам тус олмоқда. Экономика, идеология, фан ва маданият соҳасидаги икки томонлама ва кўп томонлама ҳамкорлик такомиллашмоқда. Узоқ муддатли тармоқ программалари негизида иқтисодий интеграция чуқурлашиб бормоқда. Планларни мувофиқлаштириб олиш билан бирга умуман иқтисодий сиёсатни ҳам келишиб олиш вазифасини турмушнинг ўзи қардош мамлакатлар олдига қўйди.

КПСС социалистик ҳамдўстликнинг халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий озодлик ҳаракати барча отрядлари билан бирдамлигини мустаҳкамлаш учун изчиллик билан ҳаракат қилмоқда. Коммунистларнинг тинчлик учун, империализм агрессив сиёсатига қарши, у авж олдираётган ҳамда халқларни ядровий фалокат хавфига дучор қилаётган қуролланиш пойгасига қарши изчил кураши жаҳон коммунистик ҳаракатини янада жипслаштириш ва унинг обрў-эътиборини оширишнинг қудратли омили эканини партия XXVI съезди таъкидлаб ўтди. Марксизм-ленинизм таълимоти билан қуролланган коммунистлар ўз мамлакатларининг ишчилар синфи, меҳнаткашлари манфаатлари учун, демократия, тинчлик ва социализм учун тинимсиз курашмоқдалар.

СССРнинг Осиё, Африка, Лотин Америкаси халқлари миллий озодлик ҳаракати билан, озодликка чиққан ва империализмга қарши, миллий мустақилликни мустаҳкамлаш ва социал тараққиёт учун курашаётган давлатлар билан ҳамкорлиги ривожланмоқда. Совет Иттифоқи мустамлакачилик қолдиқларини тугатиш учун, янги мустамлакачиликка ва ирқчиликка, иқтисодий ва сиёсий зўравонликка ҳамда тенг ҳуқуқсизликка қарши қатъият билан курашмоқда. У қўшилмаслик ҳаракатининг антиимпериалистик анъаналарини изчиллик билан қўллаб-қувватламоқда, ривожланаётган давлатларнинг халқаро иқтисодий муносабатларни демократик асосда қайта қуриш йўлидаги курашига амалий ёрдам бермоқда. Ёш давлатлар ва аввало улар орасида социалистик ривожланиш йўлини танлаб олган давлатлар Совет Иттифоқининг миллий давлат қурилиши, СССРдаги бир қанча халқларнинг капиталистик ривожланиш босқичини четлаб, социализмга ўтиши тажрибасига астойдил қизиқиб қарамоқдалар.

Ҳозир Европа, Осиё, Африка, Лотин Америкасининг турли мамлакатларидаги юз миллионлаб кишилар Улуғ Октябрь қуриб берган йўлдан ССР Иттифоқи халқлари билан биргаликда бормоқдалар. Марксизм-ленинизм кашф этган, СССРнинг реал социализм мамлакатларининг тажрибаси, революцион кураш ва социалистик бунёдкорликнинг интернационал практикаси тасдиқлаган умумий қонуниятларни четлаб ўтиб социализмга чиқиш йўли йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас, шунингдек ҳар бир мамлакатнинг миллий хусусиятларини ҳар тарафлама ҳисобга олмай туриб, бу йўлдан муваффақиятли равишда олға силжиб ҳам бўлмайди.

Империализм, аввало Америка империализмининг сиёсати оқибатида халқаро вазият кескинлашган шароитда партиямиз билан давлатимиз қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган ленинча тинчлик стратегиясини актив турмушга татбиқ этиш инсониятнинг тақдири учун биринчи даражали аҳамиятга эгадир. КПСС XXVI съезди таклиф этган ва Л. И. Брежневнинг янги ташаббуслари билан тўлдирилган 80-йилларнинг Тинчлик программаси уруш хавфини камайтиришнинг, кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришнинг, турли тузумдаги давлатларнинг кенг ҳамкорлигини ривожлантиришнинг реалистик, амалий йўлини кўрсатиб турибди. Бу программа мураккаб халқаро проблемаларни мухолифлик йўлидан бориб эмас, балки ҳалол, тенг ҳуқуқли музокаралар асосида ҳал этиш имкониятини очади.

Совет давлатининг сиёсати империализм агрессия доираларининг дунёга қуролланиш пойгасининг янги даврасини тиқиштириш, халқаро вазиятни доимо кескинлаштириш, ўзаро манфаатли халқаро алоқалар негизига путур етказиш йўлидаги уринишларига амалий равишда қарама-қарши бўлган сиёсатдир. Бу сиёсат беҳиҳоя инсонпарвар, ошкора, демократик характердаги сиёсат бўлиб, СССР, қардош социалистик мамлакатлар халқларининг, бутун тинчликсевар инсониятнинг манфаатларига мувофиқ келади. Шу туфайли уни халқаро жамоатчиликнинг ғоят кенг доиралари, холис ниятли барча кишилар қўллаб-қувватламоқдалар.

СССРнинг, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг тинчликсевар сиёсати айни вақтда ҳозирги Пекин раҳбарларининг Советларга қарши сиёсати билан бирикиб кетаётган империализмнинг агрессив муддаоларига қарши, СССР ва унинг иттифоқчилари хавфсизлигига қилинадиган ҳар қандай ҳамлаларига қарши қаттиқ зарба бериш сиёсати ҳамдир. Социалистик ҳамдўстлик ўзининг тарихий революцион ғалабаларини ҳимоя қилиш учун зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммасига эгадир.

Совет Иттифоқи давлат қурилиши соҳасида у ёки бу мамлакатнинг хусусиятларини эътиборга олмайдиган ҳеч қандай андозалар ва «моделлар»ни ҳеч кимга тиқиштираётгани йўқ. У ўзи яшаб келаётганлиги фактининг ўзи билан, социал, миллатлараро муносабатларнинг янги типи реал практикаси билан, капитализм ҳал эта олмайдиган жуда мураккаб проблемаларни ҳал қилишдаги намуна кучи билан тарихнинг ривожига тобора каттароқ таъсир ўтказмоқда. Қудратли социалистик давлат бўлмиш СССР ўзининг бошқа мамлакатлар билан муносабатларини улуғ халқни камситувчи имтиёзлар принципи асосига эмас, балки В. И. Ленин сўзлари билан айтганда, юксак, инсоний тенглик принципи асосига қурмоқда.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига ҳозирлик кўрар экан, совет халқи ўз ютуқлари билан, халқлар тинчлиги, мустақиллиги, озодлиги ва бахт-саодати учун курашчиларнинг биринчи сафларида бораётган Ватанимиз ўзининг революцион тарихий бурчини шараф билан бажараётганлиги билан ҳақли равишда фахрланади. КПСС XXVI съездининг қарорлари Совет Иттифоқидаги барча миллат ва элатларни коммунизм тантанаси йўлида янги меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда.

Ўн биринчи беш йиллик барча республикаларни янада ривожлантиришда, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда катта қадам бўлади. Бу беш йиллик ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда, СССР халқларининг дўстлиги ва қардошлигини мустаҳкамлашда ҳам муҳим босқични бошлаб беради.

Партиянинг ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаш, унинг самарадорлигини ҳар томонлама ошириш йўли юксак уюшқоқликни, ишчанлик ва интизомни, бошқарув системасининг аниқ ва пухта ишлашини, омманинг ижодий ташаббусини ривожлантиришни талаб қилади.

Партиянинг ўн биринчи беш йилликка ва бутун 80-йиллар даврига мўлжаллаб белгилаб берган вазифалари совет халқининг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушади. Шу боисдан совет халқи бу вазифаларни ҳал этиш учун сабот билан курашмоқда. СССРнинг 60 йиллиги шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақада барча республикалар, ўлкалар ва областларнинг меҳнатчилари зарбдорларча ишлашнинг ажойиб намуналарини кўрсатмоқдалар. 1982 йил планини муваффақиятли бажариш учун ҳамма ишни қилмоқдалар.

Ўз кучларига ишончи комил бўлган, оптимизга тўлиб тошган совет халқи Ленин партияси чизиб берган йўлдан бормоқда. Шак-шубҳа йўқки, коммунистик бунёдкорликнинг КПСС XXVI съезди белгилаб берган вазифалари муваффақиятли ҳал этилади. СССР халқларининг мустаҳкам жипслиги, уларнинг шу улуғ мақсад йўлида аҳиллик билан биргаликда қилаётган иши бунинг гаровидир.

КПСС Марказий Комитети қарор қилади:

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, Қуролли Кучларнинг сиёсий органлари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик соҳасидаги ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишни кенг авж олдирсинлар.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, хўжалик органларининг бутун фаолияти омманинг сиёсий активлигини ва меҳнат ғайратини янада юксалтиришга, партия XXVI съездининг тарихий қарорларини, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли амалга оширишга қаратилсин.

СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, 1982 йилги иқтисодий ва социал ривожланиш планини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздирган Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалар илғор коллективларининг ташаббуси маъқуллансин.

Мусобақани ташкил этиш савияси сабот билан оширилсин, у хўжалик механизмини такомиллаштириш соҳасидаги иш билан узвий равишда боғлаб ривожлантирилсин. Асосий диққат-эътибор экономикани интенсивлаш масалаларига, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишга, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, камроқ хом ашё, материал, электр-энергия, ёқилғи, молия ва меҳнат ресурслари сарфлаб, юксак пировард натижаларга эришишга қаратилиши лозим.

Мусобақанинг шонли анъаналари кўпайтирилсин, ҳар бир меҳнат коллективида янги резервларни ижодий равишда қидириб топиш, ўртоқларча ўзаро ёрдамлашиш, маҳсулот етказиб бериш юзасидан белгиланган топшириқлар ва олинган мажбуриятларнинг бажарилиши учун юксак масъулият, камчиликларга, меҳнат интизомини бузиш ҳолларига муросасизлик муҳити вужудга келтирилсин. Мусобақа меҳнаткашларни партия XXVI съезди қарорларини турмушга татбиқ этишга, социалистик Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга сафарбар этишнинг таъсирчан воситаси бўлиб қолиши керак.

СССР юбилейига тайёргарлик меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни, уларни синфий жиҳатдан чиниқтиришни янада яхшилашга кўмаклашиши лозим. Бунинг учун:

марксизм-ленинизмнинг, пролетар интернационализми ғояларининг буюк революцион ўзгартирувчилик кучини, илмий коммунизм назарияси ва практикасига партиямиз, ўртоқ Л. И. Брежнев қўшаётган катта ижодий ҳиссани ишонарли тарзда очиб бериш;

барча меҳнаткашларни интернационал жипслаштиришда, ленинча миллий сиёсатни амалга оширишда, миллатлар ва элатларни ҳар томонлама тараққий эттириб бир-бири билан яқинлаштиришда, социализм ва коммунизм қурилишида қаҳрамон ишчилар синфининг, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ролини кенг кўрсатиш;

ғоят мураккаб социал-сиёсий, иқтисодий ва миллий проблемаларни ҳал этишда социализмнинг тарихий афзалликлари ва ютуқларини, КПСС XXVI съездининг СССР халқлари дўстлигини янада мустаҳкамлашга қаратилган йўлини ёрқин ва далил-исботлар билан пропаганда қилиш керак. Партия ва давлатнинг ҳар бир республиканинг моддий ва маънавий потенциалини кўпайтиришга, СССРнинг бутун халқ хўжалиги самарадорлигини ошириш учун ана шу потенциалдан энг кўп даражада фойдаланишга ва шу асосда совет кишиларининг моддий ва маданий турмуш даражаси муттасил ўсишини таъминлашга қаратилган социал-иқтисодий сиёсатининг мазмунини атрофлича очиб кўрсатиш:

кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи вужудга келганлиги ва ривожланишининг характери ҳамда хусусиятларини, ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар иттифоқини янада мустаҳкамлаш, мамлакат миллатлари ва элатларини яқинлаштириш, синфсиз жамиятни қарор топтириш йўлларини чуқур очиб бериш;

миллий муносабатлар соҳасида, жамият ҳаётининг барча соҳаларида изчил социалистик демократизмни мустаҳкамлашда СССР Конституциясининг, иттифоқдош ва автоном республикалар Конституцияларининг аҳамиятини ҳар томонлама тушунтириш;

иттифоқдош ва автоном республикаларнинг, автоном областлар ва округларнинг ютуқларини кенг ёритиш, фақат социалистик тузум, дўстлик ва қардошларча ҳамкорликкина уларнинг эркин, ҳар томонлама ва жўшқин ривожланишини таъминлашини ишонарли тарзда кўрсатиш;

КПСС ленинча ташқи сиёсатининг тинчликсеварлик, интернационалистик характерини, совет халқи ва қардош социалистик мамлакатлар меҳнаткашларининг, халқаро ишчилар синфининг, ривожланаётган мамлакат халқларининг империализмга қарши, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашдаги туб манфаатлари муштарак эканлигини яққол кўрсатиш керак. Империализмнинг суверен давлатлар ички ишларига аралашиш фактларини, улар билан дўқ-пўписа тилида гаплашиш, сиёсий тазйиқ, иқтисодий ва ҳарбий шантаж ёрдамида уларга ўз ҳукмини тиқиштириш йўлидаги уринишларини қатъиян фош қилиш;

миллатчилик империализмнинг реал социализмга қарши қўпорувчилик ишларида асосий воситалардан бири эканлигини ҳисобга олиб, айрим кишиларда миллатчилик хурофотларини авж олдириш йўлидаги уринишларга қарши ҳужумкорлик билан курашиш, миллий сиёсатнинг ленинча принципларидан ҳар қандай чекинишларга қатъиян қарши чиқиш керак. Мамлакатимиз тарихини, КПСС миллий сиёсатини буржуача сохталаштираётганларни далиллар билан фош қилиш керак. Капитал дунёсида миллий зулм ва тенгсизлик, миллий ва ирқий антагонизм кўринишлари, ривожланаётган мамлакатлар халқларга империализм тиқиштираётган муносабатларнинг талончилик характери доимий эканлигини яққол, конкрет фактлар асосида кўрсатиш;

ёшларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни кучайтириш; Коммунистик партия, совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини, СССР Қуролли Кучларининг қаҳрамонона зафарларини пропаганда қилиш; ҳар бир совет кишисида социализмнинг ҳаққонийлиги ва енгилмаслигига эътиқодни, сиёсий ҳушёрликни, Ватан, социализм ғалабалари ҳимоясига шайликни камол топтириш керак.

Совет халқининг бирлиги ва жипслигини тинимсиз мустаҳкамлаш, меҳнаткашларда социалистик Ватан учун ва СССР халқларининг қардошларча дўстлигидан фахрланиш туйғусини, миллатлараро алоқанинг юксак маданиятини, ҳар қандай миллатчилик кўринишларига муросасизликни тарбиялаш — коммунистларнинг бурчидир.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетлари, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, Мудофаа министрлиги, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг Бош сиёсий бошқармаси, СССР Фанлар академияси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти ва Ижтимоий фанлар академияси, СССР Фан ва техника давлат комитети, газета ва журналларнинг редакциялари, ТАСС, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, СССР Кинематография давлат комитети, СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, Авторлик ҳуқуқлари Бутуниттифоқ агентлиги, Сиёсий адабиёт нашриёти, «Плакат» нашриёти, СССР Маданият министрлиги, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги, СССР Маориф министрлиги, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети, СССР Физкультура ва спорт комитети, ДОСААФ Марказий Комитети, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениеси, ижодий союзлар ушбу қарор асосида СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик юзасидан тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширсинлар.

* * *

КПСС Марказий Комитети мамлакат коммунистлари, комсомолларига, барча миллат ва элатларнинг меҳнаткашларига мурожаат қилиб, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 60 йиллигини КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга оширишда, мамлакат экономикасини ривожлантиришда, унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда; совет халқининг фаровонлиги ва маданиятини юксалтиришда янгидан янги ютуқлар билан кутиб олишга даъват этади. Марказий Комитет совет кишилари ўз сафларини коммунистлар ленинчи партияси теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслаштирадилар, янада кўпроқ ташаббус ва ижодкорлик, мамлакатимизда коммунизм қурилиши ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда фидокорлик ва сабот-матонат, онгли интизом намуналарини кўрсатадилар, деб ишонч билдиради.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИНГ ИЛҒОРЛАРИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН

Қуйидагилар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотландилар:

1. Тошкент области
2. Тошкент шаҳри
3. Бўка райони

Қуйидаги коллективлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланиб, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзилади:

4. Ўрта Осиё темир йўлига қарашли йўл қурилиш-монтаж тресги, Тошкент шаҳри
5. СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи
6. Тошкент метрополитени қурилиши тресги
7. Халқлар дўстлиги орденли Тошкент гўшт саноати ишлаб чиқариш бирлашмаси
8. «Узсельстроймеханизация» тресги, Тошкент шаҳри
9. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг Халқлар дўстлиги орденли 160-қурилиш тресги, Чирчиқ шаҳри
10. Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Алмаликсвинецстрой» қурилиш тресги
11. Ўзбекистон ССР Автомобиль йўлларини қуриш ва фойдаланиш министрлигининг «Узтюменьдорстрой» йўл-қурилиш тресги, Тюмень область Октябрь райони
12. «Главташкентстрой»нинг «Ҳурмат белгиси» орденли Тошкент 1-уйсозлик комбинати
13. Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз заводи
14. Тошкент районидаги Алишер Навоий номли колхоз

Қуйидаги коллективлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланди:

15. Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Тошкент лак-бўёқ заводи
16. «Узсантехгазмонтаж» тресги, Тошкент шаҳри
17. Ғазалкент тоштарошлик комбинати
18. Тошкент шаҳридаги 8-ошхона
19. Ўзбекистон гидрометеорология ва табиий муҳитни контроль қилиш республика бошқармаси, Тошкент шаҳри
20. Янгийўл районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Коммунизм» колхози
21. Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги институти
22. Ленин орденли ва Халқлар дўстлиги орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ОЛТИН КОНЛАРИ АТЛАСИ

ПРАГА. Чехословакиялик геологлар ЧССР территориясида жойлашган олтин конлари атласини туздилар. Атласга шундай қимматли метали бўлган 900 га яқин кон киритилди.

Ҳозирги пайтда Чехословакияда олтин қазиб олиш қайта ташкил қилинмоқда. Республика ҳукумати янги кон-бойитиш корхоналари ташкил этиш ва эскиларини модернизация қилиш режаларини тузмоқда. Штурово шаҳри яқинидаги олтин конларини кенгайтириш тадбирлари кўрилмоқда.

Маданий қолоқликни бартараф этиш йўлида

ПНОМПЕНЬ. Халққа зид Полпотчи режимдан республикамизга мерос бўлиб қолган мустамлакачилик, феодализм, маданий қолоқликни бартараф этмай туриб социалистик жамият қуриш мумкин эмас. Кампучия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, КХР Давлат Кенгашининг Раиси Хенг Самрин саводсизликни тугатиш билан шуғулланувчи комиссия кенгашида нутқ сўзлаб ана шу гапни айтди. Хенг Самрин шу комиссиянинг раисидир.

Ҳозирги вақтда, деб таъкидлади Хенг Самрин, республикада мамлакатнинг катта ёшдаги аҳолиси ўртасида саводсизликни тугатиш юзасидан ўтказилаётган кампания жуда катта сиёсий аҳамиятга эгадир. Тамомила аёнки, деди у, саводсиз деҳқон қишлоқ хўжалигини ташкил этишнинг замонавий усулларига ўта, КХРП IV съезди қарорлари талаб қилганидек қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтира олмайдилар, саводсиз ишчилар эса замонавий саноат машина-ускуналар и н и ишлата олмайди. Саводсизликни тугатмай туриб, революцион қуролли кучларни замонавий асосда ташкил этишда муваффақиятга эришиб бўлмайди.

Саводсизликни тугатиш борасида биз ҳозирдаёқ муайян муваффақиятларга эришдик. Лекин бу соҳада ҳали кўп иш қилишимиз керак. Маданий қолоқликни тезроқ бартараф этиш Кампучия жамиятининг ҳужумкор ривожланишини кўп жиҳатдан жадаллаштиради, деб таъкидлади Хенг Самрин.

ЯПОНИЯ. Миядзаки префектурасида линияли двигатели бўлган янги тезкор поезд синовдан ўтмоқда. Мутахассисларнинг фикрига қараганда ушбу поезднинг темирйўлларда қатнай бошлашига яна камида ўн йил керак бўлади.

СУРАТДА: бош синов диспетчерлик пунктида.

Киодо — ТАСС фотоси.

Жаҳон шаҳарлари ва пойтахтларида

БЕРЛИН. Бу ерда 500 та такси бу йил суюлтирилган газдан ёқилғи сифатида фойдаланишга ўтди. Зул шаҳрида шундай таксилар муваффақиятли синовдан ўтказилгандан кейин қабул қилинган бу қарор ёқилғи ва материалларни тежаш кенг программаси асосида амалга оширилмоқда. Программани бажаришда ГДР транспорти барча турларининг ходимлари иштирок этмоқда.

* * *

БАҒДОД. Бу ерда метронинг биринчи навбатини қуриш лойиҳаси тасдиқланди. Метро 32 километр узунликдаги иккита линиядан иборат бўлади. Бу линияларда 36 та станция қуриш мўлжалланган.

Қурилиш ишлари келгуси йили бошланади ва 1990 йилгача тугаши лозим. Планга мувофиқ, ер ости йўлининг биринчи участкаси 1987 йилда фойдаланишга топширилади.

Бағдоддаги метрополитен, деб таъкидлашмоқда Ироқ мутахассислари, пойтахтда транспорт проблемасини ҳал этиш имконини беради.

∴ ∴ ∴

КАТМАНДУ. Бу ерда «Катмандуни озода сақлайлик!» шиори остида пойтахт кўчаларида озодаликни сақлаш биринчи ижтимоий-оммавий кампанияси бошланди. Кампания уч ой давом этади. Шаҳар кенгаши студентлар, жамоат ташкилотларига мурожаат қилиб, уларни кампанияга актив қўшилишга чақирди.

∴ ∴ ∴

ЛЮКСЕМБУРГ. Бу ерда эълон қилинган расмий докладда айтилишича, 1982 йилнинг биринчи январида Люксембург аҳолиси 365.100 кишига етган.

∴ ∴ ∴

ЖЕНЕВА. Янги Зеландиянинг энг катта саноат шаҳри Оклендда ҳар етти ишсиздан беш киши — Маори мамлакатининг туб аҳолисидир, деб ёзади Швейцарияда чиқадиган «Нойе цюрхер цайтунг» газетаси. Газетанинг хабар беришича, ҳозирги вақтда янги зеландияликларнинг атиги ўн бир процентигина (300 минг кишидан сал кўпроқ) ўзини маори деб атайди. Айни вақтда улар мамлакатдаги ишсизларнинг энг кўп қисмини ташкил этадилар. «Мана-матухале» партиясининг (маори халқи партияси) раиси Матиу Ратининг айтишича, маҳаллий аҳоли ўз мамлакатида «ерсиз ва ишсиз» кишиларга айланиб қолди, деб таъкидлайди газета.

Ҳиндистон хабарлари

ДЕҲЛИ. Ҳиндистондаги Гужарат штатининг жануби-шарқий қисмида Ҳиндистоннинг бешинчи атом электр станцияси қурила бошлади. Станциянинг қуввати 940 минг киловаттга боради.

* * *

Калькутта портидаги бож ходимлари Ғарб мамлакатларига юборишга мўлжалланган контейнерларни кўриб чиқаётиб, Ҳиндистондан олиб чиқиб кетиш тақиқланган 70 мингга яқин илон терисини топиб олдилар. Уларнинг жами нархи 4 миллион рупийдан ошади. «Стайтсмен» газетаси контрабандистлар қимматбаҳо илон терисини Лондон, Париж, Гамбургнинг, Ғарбий Европадаги бошқа катта-катта шаҳарларнинг чайқов бозорларида сотадилар, деб ёзади.

* * *

Ҳиндистон Антарктика соҳилларига ўтказган биринчи экспедиция қатнашчилари чиққан қоя намуналари Ҳиндистоннинг марказий қисмидаги Декан ясси тоғлигида тарқалган қояларга ўхшаб чиқди. Ҳозир Ҳиндистон соҳилларига қайтиб келаётган экспедиция кемасида ўтказилган дастлабки тадқиқотларнинг маълумотлари шундан далолат бермоқда.

ДЕНГИЗ ПАРМАЛАШ ҚУРИЛМАСИНИНГ ҲАЛОКАТИ

ОТТАВА. Ньюфаундленд соҳилларида юз берган кучли довул натижасида жаҳондаги энг катта денгиз пармалаш қурилмаларидан бири «Сушн рейнжер» вайрон бўлди. «Мобил ойл канада» компаниясининг вакилининг берган маълумотига кўра, Ньюфаундленддан 175 мил масофадаги Сузг деган жойда турган пармалаш қурилмаси ичида 84 киши ишлаётган эди. Ўн беш метрли тўлқин платформани қийшайтириб қўйди. Шундай хавфли пайтда ишчилар пармалаш қурилмасини қутқарув қайиқларида тарк этиш ҳақида буйруқ олдилар.

Офат юз берган районга учиб келган самолётлар иккита қутқарув қайиғи парчаларини ва ҳалок бўлган кишиларнинг жасадларини топдилар. Учинчи қайиққа тушган кишилар тақдири номаълум. Соатига 112 километрга етган кучли довул ва қуюқ булутлар кулфатга учраган кишиларни қидириш ишларини мушкуллаштирмоқда.

Мушкул аҳволга тушиб қолдилар

БОНН. Рейнланд-Пфальц ўлкасидаги Нахболенбах қишлоғидан Ғарбий германиялик 49 яшар деҳқон Вальтер Шнейбер билан унинг хотинининг иш куни эрталаб соат бешда бошланиб, тунда тамом бўлади. Гарчи унинг хўжалиги катта бўлмасада, юмуш ва ташвишлари оз эмас. Зўрға кун кечириб хонавайрон бўлмаслик асосий ташвишлардан биридир. Ўтган йили оиланинг бутун соф даромади... 125 марка бўлди холос. Бутун йил мобайнида кунига 14 соат ҳеч қандай отпусказиз оғир меҳнат қилиб, шунга эришилди, деб ёзади «Унзере цайт» газетаси.

Шунга қарамай, В. Шнейбер ўзини ҳали омади бор деб ҳисобламоқда. У хонавайрон бўлмади. Кейинги йилларда, дейди у, Нахболенбахда ва қўшни қишлоқларда 16 ферма абгор бўлди. Ҳукуматнинг қишлоқ хўжалигидаги аҳвол тўғрисида бу ерда эълон қилинган докладига қараб, ГФР деҳқонлари кун кечириш учун қандай машаққатли кураш олиб бораётганликларини тасаввур этиш мумкин.

1980— 1981 хўжалик йилида қишлоқ меҳнаткашлари н и н г даромадлари ўрта ҳисобда 12,6 процент камайди. Деҳқонларнинг моддий аҳволи ёмонлашганлиги натижасида мамлакатда 17 мингдан кўпроқ майда ва ўртача фермалар хонавайрон бўлди. Салкам 20 минг деҳқон ўз ер участкаларини тарк этиб, пул топиш учун шаҳарга жўнаб кетишга мажбур бўлди. Кейинги ўн йил мобайнида, деб таъкидланади докладда, майда ва ўртача хўжаликларнинг барҳам топиш жараёни доимий бўлиб қолди. Ҳар йили уларнинг сони ўрта ҳисобда 3 процент камаймоқда. Немис деҳқонлар иттифоқи президиумининг раиси К. Хеереман Фон Цойдтвик Ғарбий Германия деҳқонларининг аҳволини ғоят ачинарли деб атади.

Бўстон

Бу бўстон саҳнида гул кўп, чаман кўп...
Алишер Навоий

КУТИШ

(ҲИКОЯ)

— Вой, деразанинг токчасига мусича туғибди. Қаранглар тухумининг жажжилигини...

Шоҳруҳнинг гапига ҳеч ким жавоб бермади. Бу жимликдан унинг юраги сиқилди. Палатадаги учта бола ухлаб ётибди. Ўртоқларининг учаласи ҳам қўлтиқ таёқда юради, лекин оёқларини қийшиқ босишади. Девордаги соя худди қушнинг расмига ўхшайди. Худди биров атайлаб чизиб қўйгандай. Нимага қимирламаяпти? Ана қочди, тутаман. Йўқ, тутолмайман, ахир мен юролмайман-ку.

Касалхонага келганимга жуда кўп вақт бўлди. Унда деразадан кўриниб турган дарахтда олма бор эди. Ҳозир ялангоч, совуқдан қалтирайди. Эртаиндин баҳор... Бугун адамлар албатта келадилар. Келаман деганларига қанча бўлиб кетди. Адамларга бу ердан олиб кетинг, дейман. Бу ер ҳам яхши-ю. Мени юролмайсан деб фақат ўтқазиб қўйишади. Укаларим Рустам билан Соҳиба йўқ. Уларнинг иккаласи ҳам яхши. Нимани олиб кел десам, олиб келишади.

Кеча Самаднинг машинасини олган эдим, қўлтиқ таёғи билан урди. Битта тепаман десам, сен теполмайсан, туғма шолсан, дейди. Туғма шол дегани нима экан-а. Ҳа, кун бўйи шолчани устида ўтирганим учун шунақа деса керак. Ростдан ҳам мен ҳеч қачон юрмайманми? Ойим, адам, кўз ойнакли доктор хола юриб кетасан дейди-ку.

Юриб кетсам, эҳе, жуда кўп иш қиламан. Ҳозир ҳаммасини айтолмайман. Ойимни ҳам соғиндим. Анув куни расм соладиган дафтар олиб келибдилар. Лекин қаламларни ҳеч ушлолмаяпман. Ойимлар жуда меҳрибон, лекин ҳар келганларида йиғлайдилар. Кейин менинг ҳам йиғлагим келади.

Адам йиғламайди. Олдин тез-тез келиб турардилар. Ҳозир кам келадиган бўлганлар. Ойим адангни иши кўп дейди. Ўқитувчисидан сўрамайдими? Рустам ҳамма вақт ўқитувчи опасидан рухсат олиб келади-ку.

Соҳибанинг айтишича, бир куни адам уйга маст бўлиб келибди. Туфлилари лойи билан гилам, кўрпачаларга чиқиб кетибди. Ойим билан роса уришибди. Ойимларга қараб Соҳибанинг қўғирчоғини отворибди. Қўғирчоқ диваннинг қиррасига тегиб иккига бўлинибди. Яхшиям Соҳибага тегмабди. У диваннинг орқасига яшириниб олган экан. Соҳиба қўғирчоғини ушлаб кўп йиғлабди.

Ойим ҳам адамга бақирибди:

— Ҳаммасига шу заҳарни ичишингиз сабабчи (заҳарни ҳам ичарканми?!). Шоҳруҳнинг умрига ҳам сиз зомин бўлгансиз. Шунақа туғилишига ҳам сиз...— деб йиғлабдилар.

— Ичмайдиган и н и топ, — деб адамлар чиқиб кетибдилар.

Маҳмуд, адамлар янги ойи олибди, дейди. Ҳечам бўлмаган гап, бизани ойимиз борку. Кастрюлькалар тақиллаяпти, ҳозир овқатга турғизади. Кейин кеч бўлади, ана ундан сўнг адамлар келади. Кўзларим юмилиб кетяпти, озгина ухлаб олсаммикан? Адам келиб тополмай қайтиб кетса-я.

Унинг қуюқ киприклари бир-бирига чирмашиб кетди. Тушида Шоҳруҳ юриб кетганмиш. Чопаман деркану, лекин ойиси билан адаси қўймасмиш. Уни катта креслога ўхшаган ёғоч стулда кўтариб кетаётганмишлар. Орқада кўзойнакли доктор хола ҳам келаётганмиш. Қараса янги ойи деган хотин адасини етаклаб кетаётганмиш...

Шоҳруҳ чўчиб уйғонди, «ада» деб бақирди. Ҳеч ким жавоб бермади. Ойнадан қоронғи осмон ва унда-бунда хира юлдузлар кўринарди. Шамол алланарсаларни деразага олиб келиб урарди...

Саломат ВАФОЕВА.

ЎТКИНЧИ

(ЭТЮД)

Нилуфар қор қалин ёққан кезлари хиёбонда пиёда юришни ёқтиради. Бугун ҳам ишдан чиқиб, хиёбонни оралаб автобус бекати томон кетди. У танҳоликни ёқтирар, қорни ғарч-ғурч босиб ўз хаёллари оғушида эди.

Орқадан кимнингдир оёқ шарпаси эшитилди. У ўз хаёллари оғушида... Қаранг, беҳосдан оёғи тийғаниб, оппоқ қор устига чўккалаб қолди.

— Эҳ, ёмон йиқилдингиз-а, келинг ёрдамлашворай.— Нилуфар ўзига қўлини чўзиб турган, барваста, келишган йигитга хижолат бўлиб қўлини узатди. Қиз ўрнидан турди. Оёғи зирқираб оғрирди. Ранги «қув» ўчиб кетди шекилли, аҳволини кўриб йигит яна сўради:

— Ёмон тушдингизми?

Қиз маъюс жилмайди:

— Йўқ, яхшигина тушдим, шекилли...

Йигит кулиб юборди. Нилуфар ҳам кулди. Санжар уни уйигача кузатиб қўйди. У тинмай ўзи ҳақида гапирар, гапга чечангина Нилуфарни ҳам лол қолдириб, қизиқ-қизиқ гаплар айтиб кулдириб борди. Қизга унинг ўзини тутиши, одоб билан мурожаат қилиши борган сари хушёқарди.

— Нилуфархон, эртага кўришсак бўладими?— Санжар хайрлашиш олдидан илтижо билан боқиб сўради.

— Қайдам,— мужмал жавоб қилди қиз.

— Мана телефон номерим, эртага телефон қилинг, хоҳлаган вақтингизда, қаерда бўлса кутаман...

Нилуфар у узатган қоғозни олиб сумкасига солиб қўйди.

—Хайр, Нилу, кутаман!

Нилуфар ғира-шира шом қоронғусида шахдам кетаётган Санжарнинг ортидан термулиб қолди.

Санжар!!! Қалбига илиқ ҳаяжон югурди.

Нилуфар эртасига қайта-қайта телефон аппарати олдига ўтирди. Лекин керакли номерларни терлолмади. «Эртага телефон қиламан. Бугун бир кутсин!» шўхлиги тутди қизнинг.

Қиз ишдан чиқиб, яна хиёбон бўйлаб момиқ қорни ғарч-ғурч босиб борарди. У Санжарни ўйларди. Кўнглида йигитга нисбатан соғинч ҳислари жўш урарди. «Эртага албатта телефон қиламан!»

Бекатда одам кўп эди. У яна хиёбонга тикилиб қолди. Беихтиёр сесканиб тушди. Санжар бир қиз билан қизғин суҳбатлашиб келарди. Нилуфар тўхтаган автобуснинг номерига ҳам қарамай, ўзини оломон ичига урди.

У кеча Санжар билан хайрлашган ерга келиб, беихтиёр тўхтади. Беихтиёр телефон номерини эслади. Қоғозни бурдалай бошлади. Худди аламини ундан олмоқчидай эди. Санжарни қалбидан ситиб чиқармоқчи эди.

У оппоқ қорни босиб борарди. Қиз ўз хаёллари оғушида эди.

— Ўткинчи!—пичирлади қиз. Қиз қалби сокин эди, олам ҳам сокин эди.

Саида ЙЎЛДОШЕВА.

ИШЧИ ҚЎЛИ

Бу буюк қўллар,
Ишчи қўллар бу.
Асрлар заҳматин даст кўтаролган.
Ҳаётда эрксевар элларнинг мангу,
Кудрати, шуҳрати, шони бўлолган.
Ўтюрак ишчининг матонатидан,
Хотира ундаги қабариқ излар.
У ёрқин истиқбол камолатидан
Буюк парвозлардан мардона сўзлар.
Улуғ режаларни дилга этиб жо
Шу қўл-ла яралар об-ҳаёт қаҳри
Шу қўлда ол байроқ янграгай хитоб
Дунёда тиклаймиз адолат шаҳри.
Музаффар, шу сўздан аён оламда
Қўллар бир-бирига айланар пайванд
Аёнки Ер номли қутлуғ Ватанда
Коммуна яралар шу қўллар билан.

* * *

Чирс этиб лаб очган куртак мисоли,
Кулиб қаршиладик фараҳбахш нурни
Шу нурла йўғрилиб мағрур ва ғолиб,
Асрдош, меҳнатда топдик меҳрни.
Дилга жо айладик биз ўша кезда.
Севги — эҳтироси, орзу умиди,
Қалбда баланд турди Ватан туйғуси,
Толе бахш айлагач шу ёруғ юртни.
Шунинг чун наздимда қирмизи уфқ,
Қалбдан куйлагайман саодат йўлин.
Нурафшон қуёшдек балқиб тоабад,
Тинчлик минбарида турибди Ленин.

Баҳром УМИРОВ.

ҚИЗЛАР РАҚС ТУШИШАР

Қизлар рақс тушишар чироқлар ўчиқ,
Хонани тўлдирган туннинг тунд ранги.
Кўзларим шаклдан-шаклга кўчиб,
Кўзларимда ўйчар куйнинг оҳанги.
Рақсга чорлайди тун малаклари,
Эртага кутади имтиҳон ва дарс.
Қизлар рақси—туннинг камалаклари,
Юракка сиғмайди эшик ёпдим қарс.
Менсиз давом этар ўйноқи базм,
Туннинг сукунати бағрим тиладир,
Ортиқлик қилади нимадир вазмин,
Етишмай туради менга нимадир...

* * *

«Севгилим, энди сен менга хотира»,
Феруз қўшиқ айтар шу тобда ёниб.
Адаштириб бўлмас гапингдан сира,
«Сенсиз яшамоққа бўлмас ўрганиб».
Кечалар уйғотиб кетгувчи тушдай,
Эшикка суяниб турибман карахт.
Дардли термуласан ўқ еган қушдай,
Ташлаб кетолмайман хайр деб мен шахт.
Видо айтай десам, жонимдан тўйиб,
Сендай ёлворади муҳаббат, фақир,
Сени унда билмай яратиб қўйиб,
Узр сўрар, мендан беилож тақдир...

Дилбар ҲАЙДАРОВА.

1. Феруз— Байрутлик машҳур араб қўшиқчиси.

ТЎРТЛИКЛАР

Инсон гўзаллиги асли ҳаёдир,
Ҳаёсизлар бу дунёга соядир.
Кимки обрў топса адолат бирла,
Бундай мард жаҳонга мангу поядир.

* * *

Кимки ёниб элда қилмаса меҳнат дилдан
Доно-ю, фозил бўлсин қолмас мерос ундан.
Умри ўтса бойқушдек доим тор қавакда
Яшаса-да минг йил халққа не фойда ундан.

Жуман ҲОТАМОВ.

ҲАЙРАТ

Қанча баҳорларнинг хуш бўйларини
Ёзлар ола кетди қарадим-қолдим.
Оғироёқ ёзларнинг не ўйларини
Кузлар ола кетди қарадим-қолдим.

Ўроққа етмаган илдизлар қолиб,
Сомон томга чиқса гўёки ғолиб
Қишлар шамоллари ҳуштагин чалиб
Музлар ола кетди қарадим-қолдим.

Сарёғин кунларда оёқ тойса-да,
Ялангликка ҳар ёнга қулоч ёйса-да,
Баҳор ижод этган яшил майсада,
Кўзлар қола кетди қарадим-қолдим.
Ўзимники қилиб шу ҳисни олдим!..

∴ ∴ ∴

Тонгги қўшиқларим,
Тунги эртакларим.
Узун кунлар тўккан
терларим менинг.
Кундузги хаёлим,
Оқшомги тушларим
Қалбда турган
шеърларим менинг.
Юлдузда ичгоқим қарзи
бор.
Юракнинг осмонга арзи
бор.
Демак, мен яшашим керак,
Токи қарзсиз, ҳеч арзсиз
Ўтмоғим керакдир дунёдан!

Жумабой МАТЁҚУБОВ,
Хоразм.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ ЧАШМАСИ

Сирдарё области ёш рассомлари ишлари кўргазмасининг якуни чиқарилди. Гулистонда ўтказилган кўргазмада олти юздан ортиқ расмлар, лойдан, пластилиндан, мўйнадан тайёрланган буюмлар кўрсатилди. Каштачалар, аппликациялар, Ўрта Осиё халқлари санъати ва маданияти ёдгорликларининг макетлари намойиш қилинди.

Сирдарёлик ўқувчилар биринчи ўринни олишди, гулистонлик моҳир қўллар иккинчи ўринни эгалладилар.

ЭНГ ЯХШИ ДОИРАЧИ

Биринчи синф ўқувчиси Мухтор Турсунов энг яхши доирачи деб топилди. Жюрининг бу фикрига томошабинлар ҳам якдиллик билан қўшилдилар. Уйчи районидаги мактаб ўқувчиси Наманганда ўтказилган область ёш талантлар кўригида ғолиб чиқди.

Бу йилги область санъат байрамида 40 мингдан зиёд ўқувчи иштирок этди. Кўрик ғолиблари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб Тошкентда ўтказиладиган баҳорги республика конкурсида қатнашадилар.

Ёғоч ва ганч ўймакорлиги синфи

Бухоронинг Талисафон қишлоғида ёғоч ва ганч ўймакорлиги синфи очилди — бу ерда 249-ҳунар-техника билим юртининг филиали ташкил этилган. Ўттиз нафардан ортиқ бола ўрта маълумот ҳақидаги аттестат билан бирга бадиий ўймакорлик устаси мутахассиси деган гувоҳномаларни ҳам оладилар.

Болаларга моҳир наққош Салим Шукруллаев ҳунар ўргатади. Бу ном Зарафшон водийси халқ ҳунармандчилиги ишқибозларига яхши таниш. У ўн беш йилдан ортиқ вақтдан бери ёғоч ўймакорлиги билан шуғулланади.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. С. Сулаймонов номидаги қўлёзмалар институти янги нодир асарлар билан мунтазам бойиб бормоқда. Масалан, ўтган йили 400 дан ортиқ қўлёзма олинди. Улар орасида XVIII асрга тааллуқли ғоят нодир асарлар бор. Ҳофиз Шерозий ва бошқа шоирларнинг «Девон»ларига шарҳлар ҳам шулар жумласидандир. 3,5 мингдан ортиқ қимматбаҳо ёзма манбалар ўтган асрларнинг фан ва маданияти ҳақида аниқ тасаввур берувчи ғоят қимматли материаллар сифатида институт фондини бойитди.

Улар орасида Алишер Навоий, Абдураҳмон Жомий, Ҳофиз, Саъдий, Бобир ҳамда Ўрта Осиёнинг бошқа шоир ва мутафаккирлар ижодига мансуб қўлёзмалар катта аҳамият касб этади. Институт ходимлари қадимий қўлёзмалар устидаги ишларини давом эттиришмоқда. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли шарқ классик поэзияси муҳлислари ҳар жиҳатдан кўркам безатилган Навоий, Нодира, Фурқат, Ҳофиз Шерозий, Хоразмий, Увайсий ва бошқа шоирларнинг асарлари билан ўз кутубхоналарини бойитдилар. Тез орада китоб магазинларига «Алишер Навоий асарларига ишланган миниатюралар» ҳам чиқарилади. Унга 300 дан ортиқ иллюстрациялар киритилган бўлиб, улар таниқли рассомлар томонидан тайёрланган. Бу нашр кўп сонли ўқувчиларни фақат мамлакатимиздагина эмас, ҳатто чет элларда ҳам сақланаётган қимматбаҳо нодир асарларнинг оригиналидан олинган нусҳалар билан таништиради.

СУРАТЛАРДА: филология фанлари кандидати Ф. Қ. Сулаймонова «Алишер Навоий асарларига ишланган миниатюралар» альбоми билан; Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қўлёзмалар институти томонидан нашр этилган шарқ классик шоирлари тўпламлари.

А. Кошкин фотолари. [ЎзТАГ].

ИБРАТЛИ УМР

Шундай одамлар БОР БЎЛСИН

Инсон ҳаётида бир умрга эсда қоладиган бундай кунга ҳамма ҳам зўр ҳавас қилади. Бу кеча шу файзли хонадонга тўпланган кишиларнинг ҳаммаси юзларидан нур ёғилиб турган Босит ота ва Латофат аяларга ўзларининг дил сўзларини изҳор этишар, уларнинг босиб ўтган ҳаёт йўлларига ҳавас қилишар эди.

Ўз умрини илм-фанга, ёш авлод тарбиясига бағишлаган кекса педагог, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ маорифи аълочиси Босит ота Турсунов ва унинг умр йўлдоши бўлмиш Латофат ая 50 йил ширин турмуш қуришди, бири-биридан ажойиб фарзандларни тарбиялашди. Уларнинг босиб ўтган ҳаёт йўли чиндан ҳам ибратлидир.

Босит ака қаерда ишламасин ўзини ёш авлодни тарбиялашга бағишлади, бутун куч-қувватини, иқтидорини ана шу йўлга — илм-фан йўлига бағишлади. 1924 йили касбини оддий ўқитувчиликдан бошлаган Босит ака шаҳримиздаги 13, 84, 82-мактабларда ишлади.

Немис-фашист газандалари Ватанимизга қўққисдан ҳужум қилган 1941 йилда Б. Турсунов 82-ўрта мактабда ўқитувчи ва илмий бўлим мудири бўлиб ишлар эди. Мудҳиш хабар барча совет халқлари қатори Босит акани ҳам қаттиқ ғазаблантирди. Босит ака район ҳарбий комиссариатига бориб, уни фронтга юборишларини илтимос қилди. Илтимос инобатга олинди...

У биринчи Украина фронтига қарашли 95-гвардиячи ўқчи дивизиясининг 287-гвардиячи ўқчи полкида артиллерия взводига командирлик қила бошлади. Украинанинг Полтава, Кременчук ва бошқа қатор саноат марказларини, Румыния, Молдавия ерларини фашистлар асоратидан озод қилишда қатнашди. Одер дарёсини кечиб ўтиш операциясини бажаришда иштирок этди, немис ва чех халқларини халос қилишда қатнашди. Жуда машаққатли жанг йўлини босиб ўтди. Икки марта оғир яраланиб, тузалгач яна қўшинлар сафида курашни давом эттирди. Кўрсатган жасоратлари муносиб тақдирланди. Кўксини Қизил Юлдуз, биринчи ва иккинчи даражали Ватан уруши орденлари ва ўндан ортиқ медаллар безади.

Ғалаба байрамини Босит ака Прагадан 100 километр ичкарида кутиб олди...

Урушдан сўнг Босит ака яна ўз севимли касби— мураббийликка қайтди, масъул лавозимларда сидқидилдан меҳнат қилди. Унинг тинч қурилиш йилларидаги меҳнати ҳам Ватанимиз томонидан муносиб тақдирланди. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери, халқ маорифи аълочиси, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи унвонига сазовор бўлди. Унинг фарзандлари ҳам ота изидан бориб, фан-техника тараққиётига, ёш авлод тарбиясига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Ўғли Шуҳрат Турсунов шифокор —медик олим. У Тошкент Давлат медицина институтининг педиатрия факультетини «аъло» баҳолар билан тугатгач, халққа хизмат қилишга киришди. Ҳозир у Тошкент Давлат медицина институти болалар касалликлари бўлимида ассистент, медицина фанлари кандидати. Студентлар учун отаси сингари устоз, беморлар учун қўли гул шифокор...

Босит отанинг келини Шоира Ҳошимова ҳам шифокор. Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрлиги клиникасида врач-педиатор. Мураббий устознинг қизи Лола Турсунова инженер. Рафиқаси Латофат ая эса фарзандлар, невалар тарбияси билан машғул.

Босит ота ҳозир шахсий пенсионер. Лекин уни уйдан топа олмайсиз. Ҳали мактаб ўқувчилари билан учрашувда, ҳали маҳалла активлари даврасида, ҳали собиқ дўстлари даврасида, ҳали неваралар билан, ҳали собиқ шогирдлар билан кўрасиз.

Ҳавас қилса арзигулик, ибратли умр йўлини босиб ўтган устоз бугун ҳар қанча фахрланса арзийди. Чунки, диёримизда амалга оширилаётган барча эзгу ишларда унинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Бу ишларни кечагина таълим ва тарбия берган шогирдлари— ўқувчилари бажаришмоқда.

Чилонзор районининг Қозиробод маҳалласида бир хонадон бор. Бу хонадонда ўз ҳаётини илм-фанга, ёш авлод тарбиясига бағишлаган мураббий педагоглар оиласи, шифокорлар оиласи истиқомат қилади.

Ҳа, маҳаллада истиқомат қиладиган каттадан-кичик Босит ота ва Латофат аяларнинг оиласига ҳавас қилади. Ҳалол меҳнат, ширинсўзлик, чин инсонийлик каби ажойиб фазилатлар ушбу хонадонда истиқомат қилувчи ҳар бир оила аъзосида мужассамдир.

...Инсон ҳаётида бир умрга эсда қоладиган бундай кунда, катта ҳаёт йўлини босиб ўтган мураббий устоз Босит ота Турсунов ва унинг умр йўлдоши Латофат аяларни олтин тўйлари билан муборакбод этишга келган меҳмонлар ўзларининг дил сўзларини уларга изҳор этишар, бу мўътабар инсонларнинг босиб ўтган ҳаёт йўлларига ҳавас қилишар эди. Дарҳақиқат уларнинг босиб ўтган йўли, халққа кўрсатган хизмати ибратлидир.

Қ. НИЗОМОВ.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

А. ЖАҲОНГИРОВ: Менга уй жиҳозларини қандай қилиб страхование қилиш мумкинлиги ҳақида маълумот беришингизни сўрайман.

Жавоб: Маълумки, ҳар бир совет оиласи ўз квартирасига замонавий мебель, янги телевизор, идиш-товоқ, гилам ва бошқа уй-рўзғор ҳамда ўзи учун керак бўладиган буюмларни олиш учун кўп меҳнат ва вақт сарф қилади. Шу билан бирга, кўпинча ёнгин, жала, иситиш системалари ва водопровод тармоқларининг авария бўлиши, қўшни хонадан сув оқиб чиқиши натижасида уй жиҳозларининг яроқсиз бўлиши ёки уларга зарар етиши ҳоллари ҳам учраб туради. Шунингдек, уй-рўзғор жиҳозларини ўғирлатиб қўйиш, шунингдек, доимий турар жойни ўзгартириш муносабати билан кўчиб кетилаётганда уларга зарар етиши ҳоллари бўлиши мумкин. Агар Сиз ўз буюмларингизни страхование қилдирган бўлсангиз, у ёки бу ҳодиса туфайли ташвишингиз ва кўрадиган моддий зарарингиз бир мунча кам бўлади. Уй жиҳозлари доимий турар жойдан страхование қилинади. Уй жиҳозларини икки ойдан ўн бир ойгача ва бир йилдан беш йилгача муддатга исталган нархда (тутилганлигини ҳисобга олган ҳолда) давлатнинг мавжуд чакана баҳосида ҳар қандай суммага страхование қилдириш мумкин.

Тўловлар, уй-жойнинг ёнгинга чидамлилиги ва қаерга жойлашганлигига қараб бир йилга страхование қийматининг ҳар юз сўмидан шаҳарларда, қишлоқ район марказлари ва посёлкаларида 15— 25 тийин, қолган қишлоқ жойларида эса 15— 30 тийин қилиб белгиланган.

∴ ∴ ∴

Ш. ДАВЛАТОВ, Б. КАРИМОВ: Бизларни ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан ёшларга қанча муддатга отпуска берилиши қизиқтиради.

Жавоб: Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига улар ўқишни тугаллаганларидан сўнг бу ёшлар ишга йўлланма олган корхоналар, қурилишлар, совхозлар ва ташкилотлар ҳисобидан отпуска берилади. 18 ёшга тўлмаган шахсларга бир ой миқдорида отпуска бериш белгиланган. Бошқа битирувчиларга эса улар танлаган касби, ихтисослик ходимлари учун корхоналарда белгиланган муддат ҳажмида отпуска берилади.

∴ ∴ ∴

А. УСМОНОВА: Тошкентда фармакология музейи бор деб эшитдим. Шу музей қаерда жойлашган?

Жавоб: Охунбобоев номли майдондаги янги бинода республика фармакология музейи очилган. Бинонинг биринчи қаватида аптека жойлашган. Музейнинг саккизта залидаги экспозициялар ўлкамизда аптека ва фармакология иши қандай тараққий этганлиги ҳақида у ерга ташриф буюрувчиларга батафсил маълумот беради.

∴ ∴ ∴

К. ШАМСИЕВА: Медицина ҳамширалиги касбига қизиқаман. Шаҳримизда шундай касб эгаларини тайёрлайдиган курслар, билим юртлари борми?

Жавоб: Шаҳримизда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда медицина ҳамшираларини тайёрлайдиган махсус курслар йўқ. Лекин Охунбобоев номидаги республика медицина билим юрти ва Боровский номидаги Тошкент медицина билим юртида юксак малакали мутахассислар тайёрланади.

Ўзингизни қизиқтирган барча масалалар хусусида шу билим юртларига келиб учрашишингизни маслаҳат берамиз. Сизга бу ерда билим юртларига қандай кишилар қабул қилиниши, унга қабул шартлари тўғрисида батафсил маълумот беришади.

КИТОБХОН КИТОБ ҲАҚИДА
БАҲОР ТАРОНАСИ

Ғ. Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида чоп этилган ёш шоира Муҳтарама Улуғованинг «Бойчечакнинг тушлари» шеърий мажмуасини варақлаганда, шубҳасиз қалбингизни ҳаяжонли ва тотли туйғулар қамраб олади. Тўпламдаги шеърлар булоқ сувидек, баҳор шабадасидек ёқимли.

Муҳими шундаки, Муҳтарама баҳор ҳақидаги шеърларида иложи борича сўзларни ҳассослик билан ишлатади, кутилмаган бадиий умумлашмалар чиқарадики, беихтиёр сиз бу ашъорларни нафис баҳорнинг соғинч ҳосиласи дегингиз келади. Зотан, шоиранинг кучли эҳтирос билан яратилган «Баҳорнинг туғилиши», «Лолалар», «Бойчечакнинг тушлари», «Баҳорқиз» каби шеърлари ўз ранги, ўз тароватй билан китобхон қалбини оромбахш шукуҳларга тўлдиради.

Тўпламдаги шеърлар ранг-баранг. Чунончи, шоира: «Аёл», «Шунчаки», «Бугун сиз келибсиз», «Мактуб», «Туғён», сингари шеърларида ҳамиша навқирон севгини тараннум этса, «Қишлоқ», «Тоғлар», «Сентябрь», «Дарахтлардан ўргандим» каби шеърларида она-Ватан, туғилган қишлоғига бўлган соғинч туйғуларини зўр маҳорат билан куйлаб, дилларни сеҳрлайди. Муҳтарама яратган шеърлар орасида меҳнат ва ижод, висол ва ҳижрон, ота ва онага бағишланган шеърлар талайгина. Чунончи, шоира бир шеърида она ҳақида:

Сен, онажон
баҳордан гуллар
умрни ўйлатдинг,
Чучук, тилли
ғунчаларнинг
орзуларин англадим,
Ним пардали
чечакларнинг
энтикишин тингладим,
Гуллар кулги —
сочган маҳал
шодланишни ўргатдинг

деб ёзса, бошқа шеърида:

Мен оламга
сингиб кетай
бир оташин ишқ бўлиб,
Дарё бўлиб,
баҳор бўлиб,
куйлайин бўлиб осмон,
Муҳаббатдан
қанотлансин
ҳаётим қўшиқ бўлиб,
Айтолмаган
қўшиқларим —
гуноҳларим, онажон!

дея қалб изҳорини баён этади. Ифтихоримиз, шон-шарафимиз— пахта ҳақида ёзганда қувонч, чексиз фахр туйғулари билан: «Олам аҳли қаддим кўрар бўйламасдан», деб куйлайди. Шунингдек тўпламда ёш шоиранинг Дзют Таками, Лилияна Стефановналар ижодидан таржималари ҳам муносиб ўрин олган. Улар шоиранинг таржимачиликда ҳам дурустгина маҳоратга эга эканини кўрсатиб турибди.

Муҳтарама Улугова тенгқурлари сафида ўз созига, овозига эга бўлган истеъдодли шоира. Биз ундан ҳақли равишда бадиий юксак шеърий гулдасталар кутамиз.

Рашид АСЛОНОВ.

Шаҳримиздаги Ўзбекистон ССР Рассомлар союзининг кўргазмалар залида намойиш қилинаётган республика ҳаваскор рассомлари асарлари пойтахтимиз меҳмонлари ҳамда санъат мухлисларида катта таассурот қолдирмоқда.

СУРАТДА: ҳаваскор рассом И. Каравасилидининг «Безакли вазалар»и.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

ОНАЛАР

(ҚАТРА)

Менинг шундоққина ён қўшним— Ойша буви жуда меҳрибон, раҳмдил, юмшоқ аёл. У болаларни жуда яхши кўради. Буни мен кўпдан бери биламан.

Бир куни бувининг набираси Муҳаббат катта бўлиб мактабга борадиган бўлди...

—Кўчада юрганингда эҳтиёт бўл, тағин от-арава босиб олмасин. Кўча четидан бориб, четидан келгин, деб тайинлагани-тайинлаган эди, набирасига. Муҳаббат бўздан қилинган жилдини кўтариб, халтачага солинган снёҳдонини осилтириб кўча четига ўтиб олмагунча, Ойша буви уни кузатиб турарди.

Ҳар гал, ҳар куни шу гапни тайинлайди буви набираси Муҳаббатга.

Буви аллақачон вафот этиб кетган бўлса ҳам унинг гаплари менинг ҳам қулоқларимдан ҳамон кетмайди. Кўчага чиқдим дегунча дарров қўшнимиз Ойша бувини эслайман.

Бир куни эрталаб шошилиб ишга кетаётсам, Ойша бувининг маҳалламизга келин бўлиб тушган ўша Муҳаббат деган набираси ўғли Илёсни мактабга кузатиб қўймоқда. Боланинг бир қўлида даста гул, иккинчисида ял-янги портфели бор.

—Кўчада юрганда эҳтиёт бўл, тағин машина, троллейбус туртиб кетмасин. Четдан юргин, светофордан эҳтиёт бўлиб ўт хўпми?!—дея тайинламоқда.

Кичкина Илёс «хўп-хўп» дегандек, бошини қимирлатиб кўча четига ўтиб олди-да, қўлини силкитиб онаси билан хайрлашди. Шундан кейингина Муҳаббат хотиржам бўлиб уйга кириб кетди.

Билдимки, Муҳаббат севимли бувисининг гапларини қулоғига қуйиб олибди. Яхши одамнинг ўзи йўқ бўлса ҳам, гаплари авлоддан авлодга ўтиб, жаранглаб турар экан.

Собит ҒАФУРОВ.

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/II да **Келинлар қўзғолони** (12.00). **Кузнинг биринчи куни,** 23/II да **Рўйхатларда йўқ,** 24/IIда **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/II да **Дилафрўзга тўрт ошиқ** (15.30, 19.30). 24/II да **Тошкентнинг нозанин маликаси** (15.30, 19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/II да **Тун қиссаси,** 24/II да **Можаро.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА **янги программа.** «ПАҲЛАВОН ВА ШЕР» **аттракциони.**

КИНО

22 ФЕВРАЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР

«СОЛДАТ БИЛАН ЕНМА-ЕН» — **Восток.**

«СИОНИЗМ-СТРИТ» — **Янгиобод.**

«ҚИЗИЛ ДАФТАР» — **Қозоғистон.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«БУЙРУҚ: ЎТ ОЧИЛМАСИН» — **Санъат саройи** (кичик залда 17, 18.45, 20.50), **Чайка** (жуфт соатларда).

«ЮЛДУЗ УЧИШИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«ЙЎЛ ҲОДИСАЛАРИ» — **Нукус** (тоқ соатларда).

«ҚОРА ҚАЙИН»— **Москва** (17, 20.00).

«БУТУНЛАЙ АКСИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ЎТГАН КУН ФАКТЛАРИ» —**Қозоғистон** (18, 21.00).

«МАХСУС ЭЪТИБОРДАГИ ЗОНА, ЖАВОБ ЮРИШИ» — **Восток** (17, 20.00).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ»— **Искра** (17, 20.00). (**жуфт соатларда**).

23 ФЕВРАЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«СОЛДАТ БИЛАН ЕНМА-ЕН» — **Восток.**

«СИОНИЗМ— СТРИТ» — **Янгиобод.**

«ҚИЗИЛ ДАФТАР» — **Қозоғистон.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«БУЙРУҚ: ЎТ ОЧИЛМАСИН» — **Санъат саройи** (кичик залда 11, 13, 15, 17, 18.45, 20.50), **Чайка** (жуфт соатларда).

«ЮЛДУЗ УЧИШИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Тинчлик** (жуфт соатларда), **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда).

«ЙЎЛ ҲОДИСАЛАРИ» — **Нукус** (тоқ соатларда).

«ҚОРА ҚАЙИН» — **Москва** (11, 14, 17, 20.00).

«БУТУНЛАЙ АКСИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ЎТГАН КУН ФАКТЛАРИ» — **Қозоғистон** (12, 15, 18, 21.00).

«МАХСУС ЭЪТИБОРДАГИ ЗОНА, ЖАВОБ ЮРИШИ» — **Восток,** (11, 14, 17, 20.00).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ»— **Искра** (17, 20.00).

Тошкент область, Тошкент районидаги 17-ўрта мактаб томонидан **Абдуллаева Шоира Абдуллахатовна** номига берилган 938606 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

ЭЛЕКТР УСТАРА— ЭНГ ЯХШИ СОВҒА

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни муносабати билан совға танлар экансиз, электр устара эркаклар учун энг зарур буюм эканлигини унутманг.

Албатта, фақат эркаклар фойдаланадиган электр устаранинг энг яхшисини танлаш хотин-қизлар учун осон эмас. Ўйлаймизки, айрим электр устараларга бериладиган характеристика сизга пойтахт Бош универмагининг галантерея бўлимида кўргазмага қўйилган кўп сонли моделлардан ўзингизга кераклигини танлаб олишингизга ёрдам беради.

Москвадаги «МИКРОМАШИНА» заводи ишлаб чиқараётган «МИКМА» электр устараси ўз хусусиятлари билан мамлакатимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилаётган энг яхши устаралардан қолишмайди.

Устаранинг юпқа никелдан ясалган тўри (катак-катак ва бироз чўзинчоқ оралиққа ва яхшиланган конструкциядаги ҳаракатланувчи кескиси бор) соқолни тез ва тоза олиш имконини беради, юз терисини шикастламайди. «МИКМА» чиройли, замонавий қилиб безатилган.

«МИКМА» электр устараси «ОЛИМПИАДА»—80» ташкилий комитетининг дипломи билан мукофотланган.

«МОСКВА—3М» электр устарасининг эластик кесиш системаси ва кескиларининг юксак тезликда ҳаракат қилиши (минутига 6000 марта бориб-келади) ана шу устаранинг эгасига катта қулайлик яратади. Электр устарага ўрнатилган кесувчи блок ёрдамида мўйлов ёки соқолингизни, чаккаларингизни текислашингиз мумкин.

«ХАРКОВ—37 АВТО» электр устараси махсус автомобиль ҳаваскорлари учун мўлжалланган. У 12 В кучланишли доимий ток манбаидан қувват олади, ҳар қандай маркадаги автомобилларнинг ток манбаларига улаш учун мослама билан таъминланган.

Юқорида айтиб ўтилган электр устаралардан ташқари «НЕВА—303», «НЕВА—201», «ЭРА—100», «ХАРЬКОВ—33» электр устаралари ҳам сотилмоқда.

ЭЛЕКТР УСТАРА ЧИНДАН ҲАМ ЯХШИ СОВҒА, ЛЕКИН ГУМ ХОДИМЛАРИ СИЗГА БОШҚА СОВҒАЛАРНИ ҲАМ ТАВСИЯ ЭТИШЛАРИ МУМКИН.

Савдода фотоаппаратлар, кино аппаратлар, транзисторли приёмниклар, эркаклар туалетига доир буюмлар, турли газламалардан тикилган кўркам кўйлаклар, свитерлар, полуверлар, шимлар, костюмлар, чарм-галантерея буюмлари, суяк, ёғоч, сопол ва металлдан ясалган совға буюмлари бор.

ГУМ.

АЗИЗ ДЎСТЛАР!

«СОВРЕМЕННИК» маданият уйининг

«КЕЛИНГ, ТАНИШАЙЛИК» ҚЛУБИ

ташкил этган байрам оқшомлари ва дам олиш кечалари, туристик саёҳатлар ва экскурсиялар, юмор кечалари ва конкурс программалари, ҳаваскорлик бирлашмалари ва қизиқишга кўра секциялар таассуротингизнинг хилма-хил бўлишида, турмушингизнинг тўкин ва қизиқарли ўтишида сизларга

ЁРДАМ БЕРАДИ.

Клуб ишида сиртдан таништириш формаси муҳим йўналишни эгаллайди ва у СССРдаги йирик шаҳарлар тажрибаси асосида Ўрта Осиёда илк бор ташкил этилган. Бу ишни психолог-мутахассислар амалга оширади. Улар лекциялар, суҳбатлар, консультациялар, шунингдек кичик мулоқот группаларини уюштирадилар.

Адрес: Тошкент шаҳри, 147-алоқа бўлими, «Современник» маданият уйи. Телефон 90-36-23.

23 февраль — ҳар бир уй, ҳар бир оилада нишонланадиган байрам яқинлашди.

БАЙРАМ СОВҒАЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШ УЧУН

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ

ТАКЛИФ ЭТАДИ!

Бу ерда сиз қуйидагиларни харид қилишингиз мумкин.

Электробритвалар — «ХАРЬКОВ—33» «ХАРЬКОВ—15М», «ХАРЬКОВ—22М, «ЭРА—100», «ЧАЙКА—2», «МОСКВА—3М», «БЕРДСК— 2», «БЕРДСК— 7М»;

СОАТЛАР — турли формадаги, олтин суви юритилган ва хромланган корпусдаги «ЛУЧ», «ЗАРЯ», «РАКЕТА», «ВОСТОК».

Камзул ва костюмлар — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик бирлашмасида ишлаб чиқарилган:

КЎЙЛАКЛАР —ип-газлама, шойи трикотаж, сидирға ва гул босилган, қисқа ва узун енг.

ГАЛСТУКЛАР — Ленинград ва Москва фабрикаларида ишлаб чиқарилган ва импорт қилинган, сидирға, турлича безакли, йўл-йўл, катак.

Фрунзе савдо марказига қуйидагича бориш мумкин: Трамвайлар — 4, 7, 9, 11, 14, 24, 28; автобуслар — 2, 3, 18, 50, 54, 57, 58, 80; троллейбуслар — 2, 6, 13, 14, 15; «Театральная кўчаси» бекати.

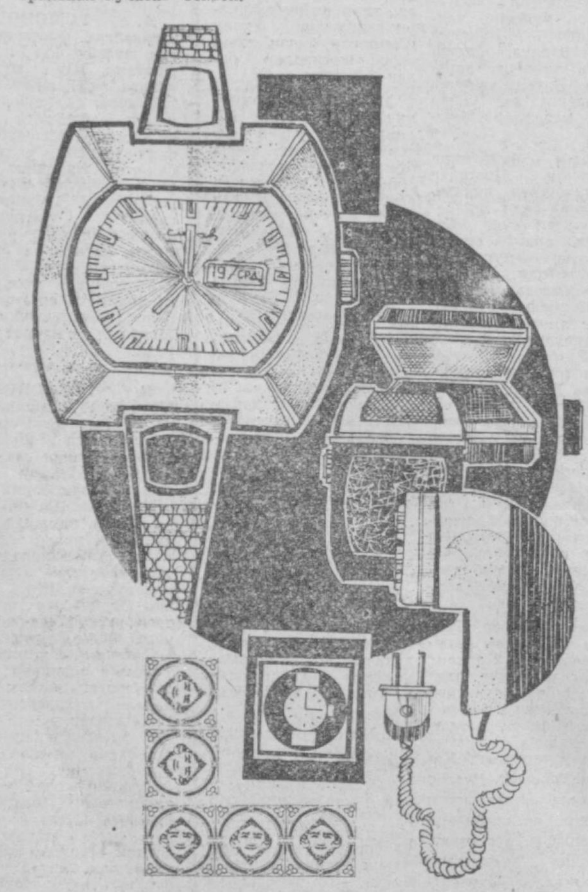

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ.

ИССИҚРОҚ КИЙИНИНГ

Ахир ташқарида инжиқ Тошкент қиши— бугун осмон ложувард, мусаффо ва эртасига ҳаво айнаган, кўк юзини қалин, бадқовоқ булутлар қоплайди, гоҳо тушгача кўкда заррин қуёш сахийлик билан боқиб туради, кечга бориб эса борлиққа оппоқ момиқ қор ястанади.

Йилнинг бу фаслида биз кўпроқ пальтони ардоқлаймиз. Чунки у ҳам иссиқ, ҳам қулайдир.

Бу йилги мавсум модада айтарли кескин ўзгаришларга олиб келгани йўқ: формалар, деталлар силлиқлашди, модадаги йўналишларга аниқликлар киритилди, уларнинг келгусидаги ривожи белгилаб олинди.

Тўғри силуэтлар пальто учун, айниқса характерлидир.

Пальто елка чизиғининг андаккина кенгайтирилганлиги ёки юқори кўтарилганлиги диққатни жалб этади. Енги—реглан, бичиғи— яхлит. Ёқалари— тик, у ҳам бўлса елканинг бир мунча кенг бўлишини таъминлайди. Қишлик пальтолар учун табиий ва сунъий мўйнали ёқалар модададир. Пальтонинг бўйи ҳар хил: тизза очиқ ёки бекик бўлиши мумкин.

ҲУРМАТЛИ ХОТИН-ҚИЗЛАР!

МОДАЛИ, БЕЖИРИМ ПАЛЬТОЛАР СОТИБ ОЛИШ УЧУН СИЗЛАРНИ

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» магазинларига

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСЛАРИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1— Ш. Руставели кўчаси, 13-уй;

28-Госпиталь бозори;

34-«Тоҳир ва Зуҳра» — Октябрь бозори;

54-Луначарский маркази;

36-Новомосковский кўчаси, 17-уй;

38-Фарҳод ярмаркаси;

6- Марказ-14, Ўзбекистон 50 йиллиги номли кўча;

7-Олмазор кўчаси, 169-«а» уй (Бешёғоч);

12-Горький кўчаси, 54-уй;

30-Авиасозлар шаҳарчаси, 1-уй;

40-Халқлар дўстлиги проспекти, 34-уй.

Савдода «Қизил тонг» фирмаси тикиб чиқарган аёллар пальтолари мавжуд—қишлик ва мавсумбоп, сунъий мўйна билан безатилган, табиий мўйна ёқали.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».

БАЙРАМГА СОВҒАЛАР

Агарда кимда-ким бу ажойиб байрам кунига совғалар харид қилишга улгурмаган бўлса, биз уларни

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

СОАТЛАР байрамга энг яхши хотира совғадир. Доира, тўғри тўртбурчак, квадрат шаклидаги мили оқ ва рангли бундай хромланган ва тилла суви юритилган соатлар ҳар қандай харидор дидига мос тушади.

Совға учун сизларга «ПОЛЁТ», «СЛАВА», «ЛУЧ», «ЗАРЯ», «РАКЕТА», «ВОСТОК» соатларини тавсия этамиз. Энг афзали қайси соатлар? Бу аввало мазкур соатлар кимлар учун аталганлигига боғлиқдир.

Савдо залларида Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти кунига совға бўларли қуйидаги товарлар билан савдо қилинмоқда:

ЭЛЕКТРОБРИТВАЛАР: «Эра—10», «Москва—3», «Харьков—33». «ХАРЬКОВ—22М» ва «Чайка».

ФОТОАППАРАТЛАР: «Орион», «Смена», «Вилия», «Вилия—Авто», «Зенит», «Любитель—166».

КИНОГА ОЛИШ АППАРАТУРАЛАРИ: «Аврора 215—219», «Кварц—2х8 с—3», «Кварц 1х8 с—2».

ЭРКАКЛАР ТУАЛЕТИ БУЮМЛАРИ: Францияда ишлаб чиқарилган «Драккар», Рига, Ленинград, Таллинда ишлаб чиқарилган «Поэма», «Теадор», «Эстафета» одеколонлари, «Шипр», «Миф» совға наборлари.

Сидирға ва гулли турли бежирим галстуклар, шарфлар, лавсанли шерст шимлар, костюмлар— сидирға, катакли, йўл-йўл, кулранг, жигарранг тусда.

Чарм ва чармбоп материалдан тикилган портфеллар, камарлар, қўлқоплар.

«ЧИЛОНЗОР» САВДО МАРКАЗИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«ЧИЛОНЗОР САВДО МАРКАЗИ.

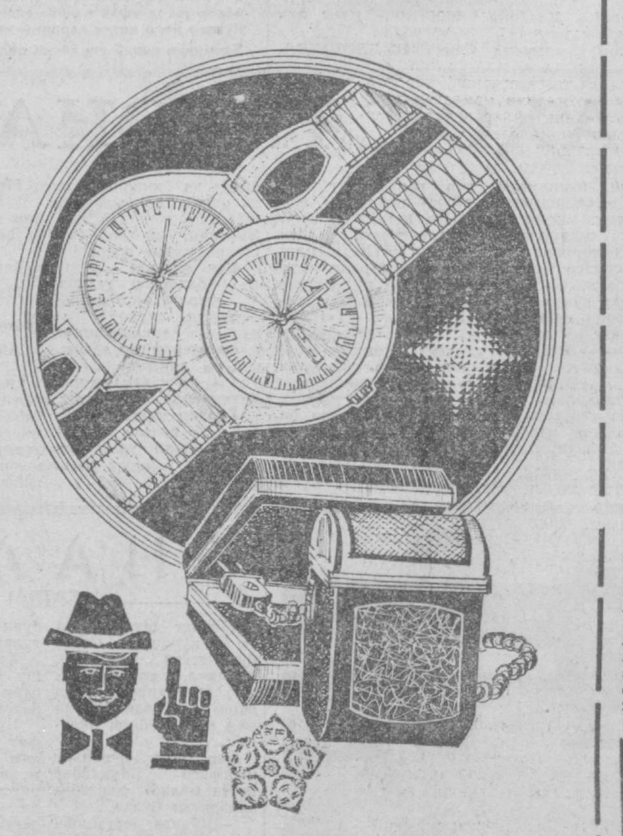

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

22 ФЕВРАЛЬ— ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

18.15 «Сиз яратган боғ». 18.45 Мультфильм. 19.00 КПСС XXVI съезди қарорлари— ҳаётга! «Прикарпатьенинг ўрмончилик комплекси». 19.30 Граждинлар уруши қўшиқлари мавзуларига ёзилган фантазия. 19.35 «Биз сен билан кўришмаймиз». Фильм-спектакль премьераси. 21.30 «Время» 22.05 «Ҳужжатли экран». 23.15 «Дунё воқеалари». 23.30 СССР халқ артисти И. Богачёва ижоди ҳақида фильм-концерт.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 19.40 «Қадимий тегирмон оҳанглари». Фильм-концерт (Таллин). 20.00 «Вольск» Телевизион ҳужжатли фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 «Халқаро панорама». 21.30 «Время». 22.05 «Жамила». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қуёш қизи». Мультфильм. 18.25 «Ўсмир ва қонун». 18.55 Ўзбекистон комсомолининг XXII съезди олдидан. «Саодат». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 19.20 Ҳарбий Совет аъзоси, Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий Округи сиёсий бошқармасининг бошлиғи, генерал-лейтенант В. С. Родин сўзи. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ҳужжатли кинода коммунист образи». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Операнинг ёш солистлари». 21.30 Москва «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 Телевидение экранида биринчи марта. «Фронт ортидаги фронт». Бадиий фильм 1-серия. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

23 ФЕВРАЛЬ— СЕШАНБА

СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси. 10.30 Ёшлар ҳақида қўшиқлар 11.05 «Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 12.05 «Қизил юлдузли қаҳрамон, сенга шараф-шон». Шеърий композиция. 12.35 «За рулём» журналининг соврини учун автомобиль спорти бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. 13.25 Балет артистларининг концерти. 13.55 «Бош конструктор». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 15.00 Янгиликлар. 15.15 «Бош конструктор». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 16.25 «Салют, пионерия!». Тошкент Пионерлар саройи болалар бадиий коллективларининг чиқиши. 17.10 «Жасорат». 17.45 Чанги спорти бўйича жаҳон чемпионати. Хотин-қизлар. 5 км.

18.15 Совет қўшиқларидан концерт. 18.30 КПСС XXVI съездининг йиллигига. «Инсон манфаатлари йўлида». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Болалар куйлайди. 19.40 «Бугун— Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти куни». СССР Қуролли Кучлари Бош штабининг бошлиғи, СССР Мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков сўзи. 19.55 «Солдат ҳақида қисса». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 Останкинода Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига бағишланган байрам кечаси. 23.55 «Дуне воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «Шамол ҳамроҳ бўлсин». Телевизион ҳужжатли фильм. 9.35 ва 13.10 Шахмат мактаби. 10.05 ва 12.05 Француз тили. 10.35 ва 11.35 Умумий биология. 11.05 Совет тасвирий санъати Улуғ Ватан уруши йилларида. 12.40 ва 13.40 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 8-синф. 14.10 А. Твардовский. «Василий Тёркин». Ўқитувчи экрани. 14.40 Умумий биология. 9-синф. 15.10 Физика. 8-синф. 15.40 «Жонли хотира». Уруш йиллари публицистикаси. 16.30 Янгиликлар. 18.30 Янгиликлар. 18.45 «Мангу қўшиқ». Телевизион бадиий фильм. 20.00 «Спорт ҳафталиги». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 Телевизион ҳужжатли фильм (Владивосток). 21.15 Донецк шаҳар Маданият уйи баянчилар оркестрининг чиқиши. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Рига).

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 Кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун. «Сўз кетидан сўз келар» (такрорий). 18.15 Болалар учун «Қувноқлар даврасида». Кўрсатув Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти кунига бағишланади. 18.45 «Ленин йўлидан». КПСС XXVI съезди очилганлигининг йиллигига. 19.15 «Ахборот» (рус.). 19.30 «Солдат мактублари». Совет Армияси ва Ҳарбий — Денгиз Флоти жангчиларининг талабларига биноан концерт. 20.10 «Ахборот». 20.30 «Енгилмас ва афсонавий». Совет Қуролли кучларининг 64 йиллигига бағишланган кўрсатув. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашларининг янги марралари» 22.25 Телевидение экранида биринчи марта. «Фронт ортидаги фронт». Бадиий фильм. 2-серия. 23.50 Кўрсатувлар программаси.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари редакцияси коллективи редакция ходими Ҳ. Юсуповга отаси

Гурди

ЮСУПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат —33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги— 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари— 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери —32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50.

22 ФЕВРАЛЬ, 1982 й. Р—04085. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. В—2199. ИНДЕКС 64690